

V petek (14/24°C)
možne nevihte, v
soboto (15/26°C) in
nedeljo (12/24°C)
pretežno sončno.

nascas

Četrtek, 28. junija 2018

številka 26 | leto 65

www.nascas.si

naročnina 03 898 17 50

cena 1,90 €

Pri Lipi samostojnosti
v Velenju. Prisrčen
program so pripravili
učitelji in učenci CVIU.

Poklon dnevu državnosti

Šaleška dolina – V ponedeljek smo v Sloveniji praznovali dan državnosti. Praznujemo ga v spomin na 25. junij 1991, ko je slovenska skupščina spre-

jela deklaracijo o neodvisnosti Slovenije in temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije. Ob dnevu državnosti so po vsej

Sloveniji potekale slovesnosti, osrednja je bila na predvečer praznika v Ljubljani. Proslave pa so pripravili tudi v vseh treh šaleških občinah, v Velenju in

Šmartnem ob Paki v četrtek, v Šoštanju pa v nedeljo. Več o njih na 7. strani.

■ mkp

TAKO mislim

Konec tedna

Milena Krstič – Planinc

Konec tedna. Zaznamoval ga je začetek počitnic, ki bodo trajale kar dva meseca in pol. Učenci in dijaki bodo v šolske klopi sedli znova 3. septembra. Pred počitnicami jim je, tako kot tudi vsem zaposlenim v vzgoji in izobraževanju, lepe in sproščene počitniške dni zaželela ministrica za izobraževanje, znanost in šport. Številni so za čas počitnic zanje pripravili delavnice, tabore, izlete, športne aktivnosti, poletne šole ... Toliko se bo dogajalo, da bi bilo kar škoda, če ne bi bili zraven vsaj pri kakšni.

Konec tedna. V prijetnem otozračju in z atraktivnimi skoki je Velenjska plaža s pljuskom skočila v letošnje poletje. Dogodkov je bilo toliko, da bo kak gotovo ostal v nepozabnem spominu.

Konec tedna. Dan državnosti. »Osrednji praznik naše ljube domovine, ki nas ponosno spominja na enkratno, veličastno, magičen zgodovinski trenutek, ko je bila razglašena samostojnost in neodvisnost naše Slovenije,« kot je dejal predsednik republike. Prireditve na čast prazniku slovenske državnosti so se vrstile, vihrale so zastave. Tudi v Šaleški dolini.

Konec tedna. Velenje polepljeno z več plakati sovražnega govora, poveljevanjem nacistične ideologije in simbolov z napisi - 'za družino, za državo, za raso'. Mestni redarji so jih odkrili na glavni Avtobusni postaji, pri Osnovni šoli Mihe Pintarja Toleda, na Cankarjevi 2, Ljudski univerzi, nasproti glavne pošte, na Promenadi, na panoju pri podhodu na Kidričevi. Kdo je (so) plakate obesil(i)? Kaj je (so) mislil(i) avtor (ji), ko se je z njimi poistovetil z eno najbolj mračnih ideologij bližnje preteklosti? Je (sploh) kaj mislil? Ko ga dobijo - preiskava poteka - bo lahko razložil. Za kaznivo dejanje spodbujanja sovražnega govora je zagrožena kazen do dveh let zapor.

Na nesprejemljiv in nedopusten dogodek so se odzvali mnogi. Tudi predsednik republike. Po njegovem mnenju gre zgolj za še en dokaz, da 'smo se znašli v obdobju, ki je plodno za tovrstna izrekanja in še eno opozorilo več, da moramo biti pozorni.' Tudi premier, ki opravlja tekoče posle, se je z odločnim NE zoperstavil vsem pojavom sovražnega govora, spodbujanju nestrpnosti in sovraštva med ljudmi.

Dajmo se mu tudi mi! Pa lepe počitnice.

107,8 MHz

Rudarji bodo praznovali

Na 58. Skoku čez kožo bodo v soboto medse sprejeli novince

Milena Krstič - Planinc

Velenje – Praznik rudarjev 3. julij bodo v Skupini Premogovnik zaznamovali v soboto, 30. junija, ob 18. uri s prireditvijo Skok čez kožo na mestnem stadionu, kjer bodo že osemindesetletni medse v rudarski stan sprejeli novince. Letos jih bo 37. Naziv častnega skakalca bodo nadeli dr. Urošu Bajžlju, vodilnemu slovenskemu rudarskemu strokovnjaku, ki je svojo poklicno pot posvetil inovativnim rešitvam v rudarstvu in geotehnologiji.

»Zavedamo se, da je naše delo kljub moderni in sodobni tehnologiji še vedno specifično in zahtevno, saj v osnovnem procesu poteka globoko pod zemljo. Ravno zaradi tega izjemno veliko pozornosti namenjamo predvsem našim zaposlenim, njihovi varnosti pri delu ter razvoju njihove osebne kariere. V Premogovniku

in naših hčerinskih družbah se še vedno lahko pohvalimo z vrednotami, kot so tovarištvo, nesebična pomoč in spoštovanje, torej z vrednotami, ki so marsikje drugje, žal, že pozabljene. Ponosni smo na rudarsko tradicijo, zato jo z največjim občutkom vseskozi negujemo in ohranjamo,« pravi mag. Ludvik Golob, generalni direktor.

Praznovanje bodo pričeli z budnicami Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje. Ob 17. uri se

bodo uniformirani rudarji zbrali na Titovem trgu, od koder bodo ob 17.30 krenili proti stadionu. Pot jih bo vodila po Rudarski, Prešernovi, Jenkovi, Kidričevi in Koroški cesti do krožišča pri starem kinu, nato po Cesti na jezero do vhoda na stadion na severovzhodni strani. Te ceste bodo med parado za promet zaprte, za nekaj minut pa bo ustavljen tudi promet na vpadnicah na omenjene ceste.

Vsem rudarjem ob
3. juliju, prazniku rudarjev,
ISKRENO ČESTITAMO!

SR(E)ČNO!

Župan, Svet in Uprava Mestne občine Velenje

ZAVAROVANJE ZA TUJINO Z ASISTENCO

DO
ROBA
SVETA.

Pred dopustom pokličite na
041 686 177 ali pišite na
roman.kavsak@agencija-as.si

Tujina **as**
www.as.si

Gospodarska klima ugodnejša tudi v Saša regiji

Gospodarski rezultati so v preteklem letu precej boljši kot leto prej, povprečje izkazuje dobiček – Dodana vrednost še vedno caplja za slovenskim povprečjem, plače pa so kljub temu za 10 evrov nad njim

Mira Zakošek

Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) je na osnovi poročil, ki so jim jih predložila podjetja, samostojni podjetniki in zadrage, že oblikovala poročila o gospodarskih gibanjih v preteklem letu. Za savinjsko-šaleško območje so jih podrobno analizirali v velenjski enoti. Na kratko jih povzemamo. Ob tem pa poudarjamo, da ti za večja podjetja še niso revidirani.

Gospodarska klima lani ugodnejša

Obseg industrijske proizvodnje se je lani v Sloveniji povečal za 8 odstotkov, kar je največ v zadnjih treh letih (leta 2014 za 1,6, leta 2015 za 4,5 in leta 2016 za 6,6 odstotka). Dosegli smo za 28,2 milijarde evrov izvoza, uvoz pa je ob tem znašal 27,5 milijarde evrov. Bruto domači proizvod se je po prvih ocenah lani povečal za 5 odstotkov, kar je več od pričakovanih, in je dosegel 43,2 milijarde evrov. Vse to je vplivalo tudi na trg dela, brezposelnost je ob koncu leta znašala 9 odstotkov in je bila 1,8-odstotne točke nižja kot leto prej.

Poslovanje okrepile tudi tukajšnje družbe

Gospodarska gibanja so bila ugodnejša tudi v Saša regiji, kjer so se prihodki povečali za 13 odstotkov (a tudi dohodki so bili višji za 12 odstotkov), število zaposlenih pa za 2 odstotka. Med tem ko je Saša regija leto prej zaključila z izgubo, je lansko poslovno leto sklenila z neto čistim dobičkom. Tukajšnje gospodarstvo sestavlja 1.120 gospodarskih

družb, 1.521 samostojnih podjetnikov in 7 zadrug. V poročilo pa niso vključena podjetja, ki so v insolventnih postopkih.

Primerjava rezultatov poslovanja družb, SAŠA regija, 2016 in 2017

POSTAVKE POSLOVNEGA IZIDA	Znesek v tisoč EUR			
	Letno poročilo za leto 2017		Letno poročilo za leto 2016	
	2017	2016	2016	2015
Število družb	1.120	1.120	1.103	1.103
od tega: ustanovljenih pred letom poročanja	1.060	1.060	1.043	1.043
od tega: ustanovljenih v letu poročanja	60	60	60	60
Število zaposlenih	16.046	15.728	15.919	15.240
Prihodki	2.421.925	2.138.101	2.152.132	2.061.988
Odhodki	2.399.256	2.138.313	2.153.544	2.561.130
Neto celotni dobiček	22.669	-212	-1.412	-499.142
Čisti dobiček	69.626	55.516	56.066	51.886
Čista izguba	54.672	59.954	61.905	557.272
Neto čisti dobiček	14.954	-4.438	-5.839	-505.386

Struktura podjetij po velikosti se ni spremenila, še vedno na poslovanje v največji meri vplivajo velike družbe. Za slabih 7 odstotkov se je zmanjšal delež mikro družb in za prav toliko povečal delež malih podjetij. Sicer pa 1.120 gospodarskih družb Saša regije predstavlja 1,6 odstotka gospodarskih družb na državni ravni, zaposluje 2,5 odstotka zaposlenih in ustvarja tri odstotke neto dodane vrednosti.

Zaostajamo za Slovenijo

Glede na kazalnike produktivnosti zaostajamo za Slovenijo, saj vsak zaposleni ustvari v povprečju za četrtino manj prihodkov in dobro desetino manj dodane vrednosti, kot znaša slovensko povprečje. Gospodarske družbe so je izkazale v višini 627 milijonov evrov (ugotovilo jo je štiri pe-

tine družb), izgubo na substanci v višini 1,7 milijona evrov pa je izkazalo 13,8 odstotka družb. 50 gospodarskih družb ni ustvarilo

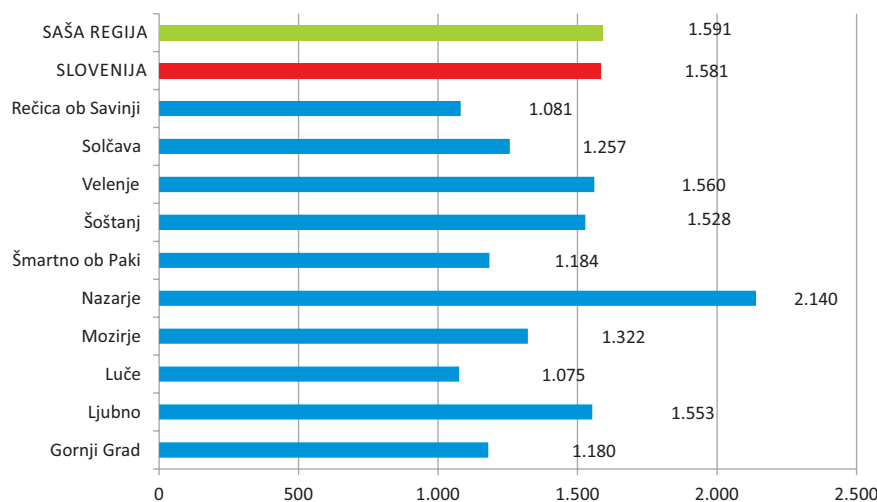
vali so jih v skupni višini dobrih 810 tisočakov. Družbe so imele 1.199.280 evrov kapitala (2 odstotka več) in 1.018.492.000

osnovi dobička in jim ni treba predložiti letnih poročil. Takšnih je bilo v preteklem letu kar 642. Podatke pa je AJPES-u predložilo 1.521 podjetnikov in ti so tudi obdelani v analizi.

Poslovali so dobro, saj so se njihovi prihodki (kljub manjšemu številu) povečali, in sicer z

nih so povečali za 7 odstotkov in predstavljajo 2,7-odstotni delež vseh podjetnikov v Sloveniji. Izkazali so 147 milijonov prihodkov, kar je 9 odstotkov več kot leto prej. Povprečna mesečna bruto plača je bila višja za 9 odstotkov, znašala pa je 998 evrov (brez plač podjetnikov).

Povprečna bruto plača na zaposlenega po občinah, SAŠA regija, 2017

niti dodane vrednosti niti izgube na substanci.

Plače za 10 evrov višje od povprečja

Povprečna bruto plača je znašala 1.591 evrov in je bila za 10 evrov višja od republiškega povprečja, med tem ko so bile plače predlani pod državnim povprečjem. Produktivnost zaposlenih se je povečala za 5 odstotkov, dodana vrednost pa je bila v povprečju dosežena v višini 38.980 evrov.

Na osnovi opravljenih ur je bilo v družbah Saša regije zaposlenih 16.046 delavcev, kar je 318 več kot leto prej, slaba tretjina vseh družb pa je bila brez zaposlenih.

Bilanca stanja gospodarskih družb

Družbe so v preteklem letu ustvarile dobre 2,4 milijarde evrov prihodkov, kar je dobrih 13 odstotkov več kot leto prej. Obveznosti do virov sredstev so znašale dobre 3,2 milijarde evrov in so bile za odstotek višje kot leto prej. Kratkoročna sredstva pa so se zmanjšala za 6 odstotkov, izkazo-

dobrih 135 milijonov, doseženih leta 2016, na skoraj 148 milijonov, doseženih v lanskem letu. Skupaj so ustvarili za dobrih 11 milijonov evrov podjetnikovega dohodka in za slab milijon izgube. Njihov neto poslovni izid je torej pozitiven v višini okoli 10 milijonov evrov.

Več podjetnikov obdavčenih na osnovi dobička

Podatki samostojnih podjetnikov niso primerljivi s prejšnjimi obdobji, saj se je močno povečalo število tistih, ki so obdavčeni na

dobrih 135 milijonov, doseženih leta 2016, na skoraj 148 milijonov, doseženih v lanskem letu. Skupaj so ustvarili za dobrih 11 milijonov evrov podjetnikovega dohodka in za slab milijon izgube. Njihov neto poslovni izid je torej pozitiven v višini okoli 10 milijonov evrov.

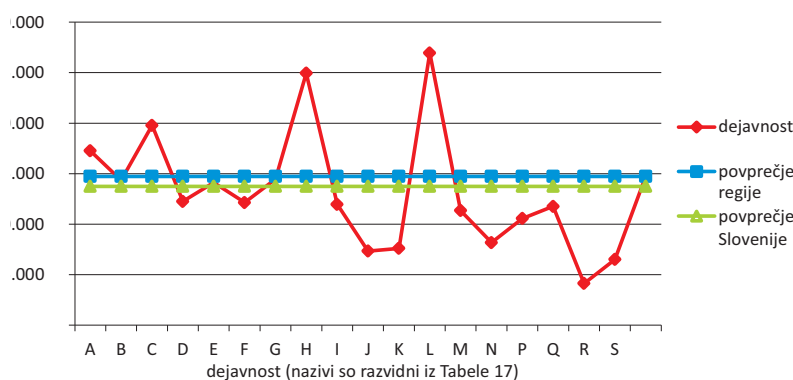
Bilanca stanja podjetnikov

Seveda znova tistih, ki so predložili poročila: število zaposle-

Zadrage z dobičkom

Podatke iz letnih poročil je predložilo 7 zadrug, ki so ustvarile dobrih 18,5 milijona evrov prihodkov, 20 tisoč evrov čistega dobička in zaposlovale 65 delavcev. Poslovno leto so sklenile z dobičkom, ustvarile so za milijon 660 tisoč evrov dodane vrednosti, kar je za desetino več kot leto prej. Čisti dobiček v višini 21 tisoč evrov so ustvarile 4 zadrage, tri pa so poslovno leto sklenile z izgubo.

Neto dodana vrednost na zaposlenega (z nosilci dejavnosti), 2017

Kapitalska družba prodala delež v Gorenju

Velenje, Ljubljana, 26. junija - Kapitalska družba (Kad) je zadnji dan veljavnosti prevzemne ponudbe kitajske skupine Hisense za prevzem Gorenja prodala 3.998.735 delnic kar je okoli 16,37-odstotni delež Gorenja. Po zaključku transakcije Kad v Gorenju ne bo imel več lastniškega deleža.

Delnice sta Hisensu med drugimi prodala Mednarodna finančna korporacija (IFC) iz skupine Svetovne banke, ki je imela 11,8 odstotka delnic, ter japonski Panasonic, ki je imel okoli 10,7-odstotni delež in je v preteklosti veljal za glavnega kandidata za novega strateškega partnerja, a se je potem umaknil.

Kad, ki je bil pred vstopom Hisensa največji posamični delničar Gorenja, je bil ob prevzemni ponudbi pred dilemo, ali delež prodati, saj je Gorenje

v strategiji upravljanja državnih naložb opredeljeno kot pomembna naložba, kar pomeni, da se Kad iz nje ne sme umakniti, razen če bi DZ spremenil strategijo. A po tistem, ko so na finančnem ministrstvu dejali, da je strategija politični dokument in da je odločitev v rokah Kadove uprave, se je Kad odločil sprejeti prevzemno ponudbo. Da tej odločitvi ne nasprotuje, je kasneje sklenila tudi vlada.

Kitajci so med drugim zagotovili, da bodo obdržali ime podjetja in vse blagovne znamke, ohranili delovna mesta ter sledili dolgoročnemu razvoju družbe, po načrtih naj bi Gorenje postalo center za raziskave in razvoj ter proizvodni center skupine Hisense v Evropi.

■ mz

VSEM ZAPOSLENIM V SKUPINI PREMGOVNIK VELENJE TER UPOKOJENIM SODELAVKAM IN SODELAVCEM ČESTITAMO OB

3. juliju,

prazniku rudarjev!

Skupina Premogovnik Velenje

Vabljeni na

58. Skok čez kožo

v soboto, 30. junija 2018, ob 18. uri
na Mestni stadion Velenje.

Praznik zaupanja v državo in nas same

V Velenju so svečanost ob dnevu državnosti pripravili pri Lipi samostojnosti – Program so prispevali učenci in učitelji CVIU Velenje

Milena Krstič - Planinc

Velenje, 21. junija – »Dan državnosti je praznik zaupanja v državo in nas same,« je na osrednji občinski slovesnosti v četrtek pri Lipi samostojnosti v Velenju izpostavila slavnostna govornica, ministrica za obrambo Republike Slovenije **Andreja Katič**. Za program so poskrbeli učenci in učitelji Centra za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje, ki so vanj vložili veliko truda, vznesenosti in toplino.

25. junij je državni praznik. Na ta dan leta 1991 je slovenska skupščina sprejela Deklaracijo o neodvisnosti Slovenije in Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije.

Ministrica je v slavnostnem go-

voru poudarila, da smo lahko ponosni na prehojeno pot, na to, da smo uresničili želje prednikov, in izrazila prepričanje, da smo sposobni najti tudi najboljše poti in izzive za prihodnost.

»Mnogi so dali življenje za to, da lahko danes živimo v samostojni in suvereni Sloveniji, v kateri smo sam svoj gospodar in v kateri smo

tudi sami odgovorni za svojo usodo in prihodnost,« je poudarila. »Danes smo priča prisvajanju osamosvojitvenih dogodkov in zaslug za zmago ter omadeževanju narodnoosvobodilnega partizanskega boja, kar ni prav,« je dejala. »Prav bi bilo, da zremo v prihodnost z izkušnjami, ki smo si jih pridobili v preteklosti, da

Slavnostna govornica ministrica za obrambo, Andreja Katič: »Kakšno Slovenijo si želimo?«

Čas, da se spravimo s preteklostjo

Osrednjo občinsko proslavo so pripravili v Skornem

Šoštanj, 24. junija – Osrednjo občinsko svečanost so ob dnevu državnosti v občini Šoštanj pripravili na predvečer praznika v Skornem. Zbrane je pozdravil predsednik Turističnega društva **Matej Skornšek** in nad tem, da je prav društvu zaupana organizacija priveditve že od leta 2000, izrazil posebno zadovoljstvo.

Osrednji govornik, župan Občine Šoštanj **Darko Menih**, je v nagovoru zbranim poudaril, da bi moral vsak državljan s prav posebnim ponosom praznovati ta praznik, in pozval: »Čas je, da se spravimo s preteklostjo in živimo za danes. Zavedajmo se sebe,

Župan Darko Menih: "Vsak državljan bi moral praznovati s posebnim ponosom."

svojih korenin, našega bogastva in moči. Le tako bomo lahko ustvarili boljši jutri za naš narod, našo Slovenijo.«

Udeležence proslave so nagovorili tudi predsednik sveta KS Skorno-Florjan **Matic Mežnar**, predsednik Združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj **Leon Stropnik** in predsednik krajevne borbevske organizacije **Anton Berložnik**.

Za kulturni program so poskrbeli Pihalni orkester Zarja Šoštanj, Mešani pevski zbor Skorno ter harmonikar **Andraž Osetič**.

Osrednjo proslavo v Šoštanju od leta 2000 pripravljajo v Skornem. (foto: Tjaša Rehar)

S proslave pri Lipi samostojnosti

nismo brezbržni do dogodkov, ki se dogajajo okoli nas. Žal pa se čedalje manj ljudi udeležuje volitev, vsak dan spremljamo sovražni govor v medijih, zgodovino poskušamo izkrivljati tudi v izobraževalnih sistemih, v stališčih uradnih institucij ....« je izposta-

vila. »Namesto tega bi se morali, predvsem pa mladi, zamisliti nad tem, kakšno Slovenijo si želimo v prihodnje, demokratično, v kateri bo vladala vladavina prava, kjer bomo spoznavali in cenili tudi različnost, bomo enakopravni, kjer bomo zaščitili tiste, ki so

pomoči potrebni. V Velenju to znamo, verjamem, da znamo tudi v Sloveniji. Na nas je, da pogumno zremo v prihodnost in sprejemamo prave odločitve,« je spodbudila k razmisleku.

Naj bo država to, kar si želimo

Šmartno ob Paki, 21. junija – V občini Šmartno ob Paki so zaznamovali dan državnosti s proslavo v dvorani tamkajšnjega kulturnega doma. Pripravili so jo člani Kulturnega društva Gorenje, v programu pa so nastopili člani moškega pevskega zbora, otroškega zbora in recitatorji osnovne šole.

Osrednji govornik – župan **Janko Kopušar** – je ob tej priložnosti spomnil, da smo 25. junija 1991 sami prevzeli nase odgovornost za opravljanje najvažnejših nalog, ki uravnava naše vsakdanje življenje, o svoji prihodnosti in razvoju. Menil je, da se verjetno danes tega premalo zavedamo.

Dejal je še, da je relativno mlada država v tem obdobju izkoristila mnoge prednosti, nedvomno pa velik potencial še ostaja. Imamo deželo, ki jo lahko le sanjamo. Če

pa k temu dodamo splošno znane lastnosti njenih ljudi (delavnost,

Župan Janko Kopušar: "Ob praznikih izobesimo zastave."

marljivost, iznajdljivost, poštenost, gostoljubnost, pripadnost, vztrajnost, izobraženost), nam pravzaprav ni enak nihče.

»Da pa bo naša država to, kar si želimo, bo treba kaj ukreniti. Za začetek vsak pri sebi. Bodimo boljši državljan in bolj ponosni na svoje dosežke. Ob praznikih izobesimo zastave, ob posebnih priložnostih zapojmo himno, udeležujmo se proslav. Navijajmo in podpirajmo naše športnike tudi takrat, ko jim ne gre najbolje. Državljska in domovinska vzgoja naj nas spremljata na vsakem koraku, prenašajmo jo na mlajše rodove. Imamo bogato zgodovino, lepo sedanost, poskrbimo za še lepšo prihodnost,« je dejal.

tp

Proslave so pripravili člani Kulturnega društva Gorenje.

Poklon uspešnim šolarjem

Velenje, Šoštanj, Šmartno ob Paki – Po vsej Sloveniji župani te dni organizirajo sprejeme za najboljše učence in dijake in jim tudi tako kažejo, da cenijo njihova prizadevanja za doseg kar najboljših rezultatov, predvsem pa, da cenijo njihovo znanje, ki so si ga pridobili v minulih letih izobraževanja.

Priznanje tudi staršem

V Velenju je sprejem v odsotnosti župana v kulturnem domu tokrat opravil podžupan Peter Dermol. Čestital je učencem in dijakom in se zahvalil tudi njihovim staršem, ker so verjeli v svoje otroke in jim stali ob strani v času šolanja. Zahvalil se je tudi učiteljem in profesorjem, ki so mladim posredovali znanje in izkušnje ter jih spodbujali, ko je bilo to potrebno. Podžupan je dejal, da morajo biti mladi slišani in uslišani. V Mestni občini Velenje si prizadevajo, da je tako, in tako bo tudi v prihodnje.

V šolskem letu 2017/2018 je na šestih matičnih osnovnih šolah v mestni občini Velenje skupno 256 učencev v dvanajstih oddelkih devetega razreda, na Centru za vzgojo in izobraževanje Velenje pa še devetnajst devetošolcev. Med njimi je skupaj 50 devetošolcev, ki so med 3. in 9. razredom dosegli učni uspeh s povprečno oceno 4,5 in 5. To pomeni,

da je ta izjemen uspeh dosegel 19,53 % letošnjih devetošolcev.

Na šolah Šolskega centra Velenje pa je bilo letos skupaj 38 dijakov zaključnih letnikov, ki so v vseh letih srednješolskega izobraževanja dosegli odličen uspeh.

Vztrajanje na začrtani poti

Župan Občine Šoštanj Darko Menih je sprejem za učence zaključnih razredov

Osnovne šole Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj pripravil v Vili Mayer. Na sprejem je povabil učence, ki so se z učenim uspehom v vseh devetih letih šolanja najbolj izkazali (13), in za učence, ki so na državnih tekmovanjih osvojili zlato priznanje (5).

Župan jim je čestital in jim zaželel, da vztrajajo na začrtani poti ter da gradijo znanje in delo, ki so ga pokazali v

osnovni šoli. Želel jim je veliko uspeha in sreče na nadaljnji poti in poudaril, da so jim vrata Občine Šoštanj vedno odprta. Ob koncu je poudaril, da so dosežki in uspehi rezultat celotnega kolektiva, ki deluje dobro in homogeno, s rem dosega izjemne rezultate ter nosi ime Kajuhove šole in tudi občine Šoštanj po vsej Sloveniji.

Za cilje se bo še treba boriti

Učence, ki so bili v občini Šmartno ob Paki na tamkajšnji osnovni šoli odlični vsa leta (6) ali le zadnje leto (3), je sprejel župan Janko Kopušar. Med drugim jim je dejal, da je odličen uspeh dobra

popotnica za nadaljevanje njihove izobraževalne poti, ni pa vse. Na nadaljnji izobraževalni poti se bo treba pošteno potruditi za doseg zastavljenih ciljev. Življenje danes namreč od vseh zahteva vse več iznajdljivosti in širše znanje, kot ga je moč pridobiti pri pouku, zato je udejstvovanje pri drugih projektih, raziskovalnih nalogah in na področjih tekmovanjih izjemnega pomena. Tega naj se v nadaljnjem šolanju zavedajo in skušajo svoj čas čim bolj pametno izkoristiti. Župan se je za uspehe zahvalil tudi kolektivu šole.

■ tp, mkp

Diamond cut naprava

Naprava – rezultati raziskovalne naloge avtorjev Luka Hergolda, Jaka Vitka in Davida Vajdeca z Elektro in računalniške šole ŠCV že v rokah kupca – Izkušnje, ki jih ne moreš pridobiti drugače

Tatjana Podgoršek

Luka Hergold, Jaka Vitko, David Vajdec, dijaki zaključnega letnika Elektro in računalniške šole Šolskega centra Velenje bodo na začetku oktobra postali študenti Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani. Prva dva sta se odločila za univerzitetni, David za visokošolski program. Niso le sošolci, ampak tudi prijatelji in vneti mladi raziskovalci. Lani so na državnem srečanju mladih raziskovalcev osvojili zlato priznanje, na letošnjem so sodelovali z nalogo Diamond cut naprava in zanjo prejeli zlato priznanje s pohvalo.

Pobudo za izdelavo naprave za popravilo platišč sta predlagala mentorja Uroš Remenih in Samo Železnik, s katerima so dobro sodelovali že pri prejšnji raziskovalni nalogi. Ker so že od nekdaj ljubitelji avtomobilov, so bili takoj za. »Danes so moderna Diamond cut platišča (za avtomobile). Povpraševanje po njih močno

narašča, ker so športna, ker je pri njih v ospredju sijaj, ki poskrbi za izjemen videz avtomobila. Poleg tega se od navadnih razlikujejo

Luka Hergold, Jaka Vitko in David Vajdec: »Naš cilj je bil popraviti poškodovano platišče, tako da dosežemo sijaj novih.«

tudi po nekoliko višjih cenah. V Sloveniji se z njihovim popravilom ne ukvarja nihče oziroma je popravilo natančno, zamudno in dolgotrajno. To je bil glavni razlog, da smo se lotili raziskovanja tega področja,« so povedali.

Pri raziskovanju jih je zanimalo predvsem, koliko je naprava boljša od ročnega popravila platišč, hitrejša od ostalih naprav, bolj zanesljiva in natančna. Rezultati raziskave so pokazali, da je njihova neprimerljivo hitrejša v primerjavi z ročnim popravilom, prav tako cenovno ugodnejša, uporaba pa varnejša. V zadovoljstvo fantov ter mentorjev je naprava že v rokah podjetnika, ki se ukvarja s popravilom platišč.

Luka, Jaka in David poleg zapisane postavljajo v ospredje še izkušnje, ki so jih pridobili pri pripravi in izdelavi raziskovalne naloge ter naprave. Na drugačen način jih ne moreš pri-

dobiti, pravijo, so pa te zelo dobra popotnica za doseganje zastavljenih ciljev, zato vsem mladim priporočajo, da se lotijo, kakšne raziskave. Sami se bodo, dodajajo, z veseljem lotili še kakšnih novih projektov.

Uporaba kriptovalut v trgovini na drobno

Mlada raziskovalka Klara Jovan, dijakinja Šole za storitvene dejavnosti ŠCV, pravi, da bi ljudje bolj uporabljali kriptovalute, če bi trgovine uvedle popuste ali druge ugodnosti

Tatjana Podgoršek

Klara Jovan, dijakinja Šole za storitvene dejavnosti Šolskega centra Velenje, se je podpisala pod raziskovalno nalogo z naslovom Uporaba kriptovalut v trgovini na drobno, za katero na regijskem sodelovanju v gibanju Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline »nisem prejela nič, zato me je uvrstitev na državno srečanje mladih raziskovalcev presenetila. Še bolj pa zlato priznanje za nalogo,« je pojasnila.

Klara pravi, da sodi v skupino mladih, ki poskušajo pridobiti čim več znanja tudi na raznih tekmovanjih. Po bratovih izkušnjah, ki je v srednji šoli izdelal raziskovalno nalogo, je želela njegove navedbe preveriti tudi sama. Ideja za nalogo pa se ji je porodila v domačem okolju. »Kriptovalute so pri nas doma vsakodnevna tema. Z njimi se ukvarja brat Jani, prav tako moj oče Ivan. Ker sem želela pridobiti znanje še sama, sem temo sprejela za izziv, oče in brat pa sta postala mentor ter somentor pri tem.«

Z nalogo je iskala odgovore na vprašanja o uporabnosti kriptovalut v trgovinah na drobno, pri tem pa si je zastavila štiri hipoteze. Na osnovi odgovorov na anketna vprašanja med potrošniki je

ugotovila, da ljudje poznajo kriptovalute, niso pa še pripravljeni na zamenjavo valute, in da je glavna ovira pri njihovi uporabi neustrezna raven znanja. Ob uvedbi popustov ali drugih ugodnosti pa bi bili vsemu navkljub kupci pripravljeni uporabiti kriptovaluto kot plačilno sredstvo.

Klara je še povedala, da se je morala pred aktivnostmi v zvezi z raziskovalno nalogo sama precej poglobiti v to področje, odprla je tudi kriptodenarico in kupila manjšo količino valute. Te imajo določene tehnološke prednosti pred običajnimi valutami, pravi, vendar so za zdaj njihove lastnosti za finančni monetarni sistem, ki ga poznamo, težko sprejemljive. »Je pa to prihodnost, zato se bo treba temu bolj posvetiti.« V prihodnje namerava izdelati še kakšno raziskovalno nalogo in koristno uporabiti pridobljene izkušnje.

Klara Jovan: »Glede na napredovanje tehnologije v povezavo s kriptovalutami, je pričakovati, da bo njihova uporaba vplivala na uporabo klasičnih valut.«

Velika črta na velikih platnih

V velenjski galeriji prvič gostuje zaključna razstava projekta, ki ga javni sklad za kulturne dejavnosti izvaja vsako drugo leto in vključi vanj likovne ustvarjalce iz vse Slovenije in zamejstva

Tina Felician

Velenje, 20. junij - Javni sklad RS za kulturne dejavnosti je v Velenju predstavil šesto zaključno državno razstavo likovnih del ljubiteljskih ustvarjalcev iz različnih koncev Slovenije in tudi zamejstva, ki so v tokratni sezoni biennialnih tematskih razstav ustvarjali na temo Velika črta. Na razpis se je odzvalo več kot 400 likovnih ustvarjalcev, 230 jih je razstavljalo na desetih regijskih razstavah, 45 izbranih del pa je predstavljenih v Galeriji Velenje.

Celotni projekt ima predvsem izobraževalni značaj, saj javni sklad za sodelujoče likovnike najprej pripravi predavanja in delavnice na izbrano temo, ki se iz sezone v sezono spreminja. Tako udeležence spodbuja k novim spoznanjem o možnostih likovnega izražanja. Daje pa jim tudi priložnost, da se primerjajo med sabo in si izmenjajo izkušnje na regijskih razstavah ter od selektorjev pridobijo povratno informacijo o svojem delu.

Tokrat je bila v središču izobraževalnega in ustvarjalnega procesa črta kot prvinski in najbolj osnovni likovni element. Ustvarjalci so se lahko svobodno odločili za

Razstava, ki so jo obiskali likovni ustvarjalci iz različnih koncev Slovenije, bo v galeriji na ogled do 28. julija, nato pa se bo selila iz kraja v kraj.

vsebinsko, slogovni izraz, tehniko, ploskovni ali prostorski način, vendar je morala v njihovih delih večjega formata risba oziroma linija izstopati kot prevladujoča likovna prvina. Veliko likovnikov se namreč takoj začne ukvarjati z barvami, čeprav je treba najprej znati risati, je povedal selektor, akademski slikar **Janez Zalaznik**. »Tudi barvo je treba položiti v

neko obliko, jo nekako zarobiti, saj ne stoji kar sama. Obvladovanje risanja daje neko samozavest za nadaljnje nadgrajeno ustvarjanje in likovnikom omogoča, da se lažje spoprijemajo s slikarskimi vprašanji oblik in barv.« je pojasnil pomen črte in namen tokratne teme.

Janez Zalaznik je v izbor 45 del, ki so predstavljena na državni tematski razstavi Velika črta v velenjski galeriji, uvrstil tudi štiri

člane šaleškega likovnega društva: **Ireno Guček**, **Damjano Trauner Zajc**, **Oskarja Sovinca** in **Franca Lesjaka**. Glede na konkurenco in selekcijske kriterije je to lep izkupiček za likovnike iz našega okolja, na katerega so tako razstavljalci kot drugi člani društva nadvse ponosni, saj je velika potrditev kakovosti njihovega ustvarjanja.

Po koncertu ob 20-letnici še izlet v očarljivo notranjost Istre

Aktiven zaključek sezone Mešanega pevskega zbora Šmartno ob Paki

Mešani pevski zbor Šmartno ob Paki je 25. maja praznoval svojo 20. obletnico delovanja. Člani zbora so obiskovalce prepričali, da so po dvajsetih letih še vedno dober zbor z veliko pozitivne energije, ki se na koncertih z odra vedno prenese tudi na poslušalce. Na koncertu ob 20-letnici so občinstvo s pomočjo glasbe popeljali v časi nazaj. Predstavili so namreč izbor skladb, ki so jih izvajali vse od leta 1998, ko je bil zbor ustanovljen, pa do danes. Večer so popestrili tudi gostje. Na praznovanju jubileja se jim je namreč pridružil odlični Rudarski oktet.

Ob tej priložnosti je sedem članov zbora prejelo bronasto Gallusovo značko, pet članov srebrno in kar osem članov zlato Gallusovo značko. Značko je torej prejelo kar dvajset od trenutnih petindvajsetih članov zbora, kar pričča o dolgoletni predanosti pevcev in pevki zboru, ki ga že od njegove ustanovitve dalje vodi Matjaž Kač.

Obletnico so zaznamovali tudi z novimi oblačili. Za moderne obleke, ki so si jih z veseljem nadela dekleta, je poskrbela **Renata Meh** (Grushka design), za unikatne metalčke, ki so popestrili moško garderobo, pa **Sandi Ocepek** (Ste-Mi). MePZ Šmartno ob Paki se ob tej priložnosti zahvaljuje vsem sponzorjem in donatorjem, ki so omogočili izvedbo koncerta in

S koncerta ob 20. obletnici MePZ Šmartno ob Paki (foto: Rok Rakun)

posodobitev garderobe. Pa tudi zvestemu občinstvu, ki jih vsa ta leta spremlja tako na domačem odru kot tudi drugje.

Po koncertu so si članice in člani zbora zaključek sezone popejšali še z izletom po očarljivi notranjosti Istre. Odpravili so se po aleji glagoljašev, od Roča do Huma, najmanjšega mesta na svetu, kjer so seveda poskusili znamenito humsko bisko (žgano pijačo z belo omelo in tremi zelišči) in za Istro zelo značilne tartufe. Po istrskem kosilu so se

odpeljali še v Motovun. Mestece, ki se razprostira na vzpetini nad dolino reke Mirne je služilo tudi kot prizorišče za lepo zborovsko pesem. Članice in člani so v starem mestnem jedru mimoidočim obiskovalcem polepšali potep po mestu s svojimi melodijami. Pesem pa ni zavzela le v Motovunu, ampak je pevke in pevce spremljala ves čas. Še posebej veselo je bilo na slovenski strani, ko so se čisto na koncu ustavili na degustaciji v vinski kleti Olenik, ki se nahaja v Predloki. Ob dobri

vinski kapljici in zvokih harmonike so zapeli in se s pesmijo in nasmehom na ustih odpravili domov.

Zdaj člane MePZ Šmartno ob Paki čakajo zaslužene počitnice, v jeseni pa s polno paro naprej, saj so se na reviji odraslih pevskih zborov uvrstili na regijsko raven, november, ko bo treba pokazati, kaj zmorejo, pa bo kmalu tukaj.

■ **Dominika Portić**

ALTERNATOR

Plastik fantastik

Nataša Tajnik Stupar

Pred blokom se bohoti ogromen zabojnik za plastiko. Sicer vsebino tedensko spraznijo, a vendar je v njem vsak teden več. Od starih, poklupanih predmetov, do embalaže; za zelenjavo, za umivanje, za muslije, ovitki za zvezke, ovojčki za sendvičke, zobne ščetke, plastična oblačila in obutev, platenke, jedilni pribor za enkratno uporabo, plenice in ... vrečke ..., plastične vrečke. Na milijone vrečk, ki se kraljevsko bohotijo na vsakem smetišču, ki so v naših prelepih jezerih in rekah, v morjih in oceanih. Kjer slišimo grozljive novice o zaplatah nakopičene plastike v velikosti Francije in vidimo šokantne fotografije živali, ki se poskušajo asimilirati v plastično onesnaženo okolje. Potem se zgodijo tudi banalnosti, da recimo revija National Geographic, katere glavna mesečna tema je ravno problematična plastika, pride v poštni nabiralnik v plastični vrečki. Pa vseeno sem nekaj podatkov in vsebini povzela ravno po njej.

Globalna prestolnica plastičnih izdelkov je kitajsko mesto Yiwu v kitajski vzhodni provinci Zhejiang, kraljica plastične proizvodnje pa tudi Kitajska. Sploh kar se tiče svetovnega veleprodajnega trga za male plastične izdelke, kot so napihljivi baloni, plastična posoda za kuhanje in razni kuharski pripomočki, umetno cvetje, cenene otroške igrače. V tem mestu je po virih National Geographica več kot 70.000 prodajal, ki so razporejene v vrsto med seboj povezanih stavb.

Življenjska doba plastike je dolga in odvisna od njenih sestavin, okolja uporabe in dejanske uporabe. Plastika je dragocen in koristen material. »Plastika sama po sebi ni slaba. Pomembno je kaj naredimo z njo in česa ne naredimo.«, pravi Sylvia Earle, znanstvena svetovalka National Geographica. Prva plastika je stara malo več kot sto let in je bila izdelana iz fosilnih goriv. Njena raba se je povečala po drugi svetovni vojni in plastični materiali so se infiltrirali v vse pore našega vsakodnevnega življenja. Tudi v slikarstvu se je razvoj likovnih tehnologij sinhrono časovno posodobil ravno v zgodnjih šestdesetih z razvojem akrilnih in kasneje tudi alkidnih barv in lakov. Različne vrste plastike so uporabne različno dolgo, kar je odvisno od njenih sestavin in uporabe. Ko plastiko malomarno odvržemo v okolje, razpade na majhne koščke, ki se v naravnem okolju ohranijo še stoletja. Porast porabe plastike po drugi svetovni vojni je sorazmeren z izgubo in pomanjkanjem naravnih materialov kot posledici vojne vihere in vsesplošnega osiromašenja družbe. Eksponentna rast pa se ni ravno ustavila, še vedno je v porastu, ne glede na izčrpavanje virov in posledice njenega masovnega odlaganja, ki je posledica nezavedanja družbe o koristnosti in dragocenosti materiala. Največ plastike porabimo za embalažo v katero zavijemo izdelke, hrano, pijačo ..., kot njihovo zaščito in vsebinski kalup. V šestih mesecih po podatkih NG porabimo globalno 146 milijonov ton plastike le za embalažo. Ta količina sestavlja skoraj polovico odpadne plastike na svetu. Večine le-tega nikoli ne recikliramo ali sežgemo. In ta velika masa je tista masa, ki se lahko spremeni z našim spremenjenim odnosom do plastike, do potrošniškega razmišljanja in do odnosa do embalaže, v katero shranjujemo naše izdelke, hrano in pijačo, oblačila, kozmetiko ... Potrošniških izdelkov se izdelava in porabi za 42 milijonov ton, tekstila za 59 milijonov ton, električne in elektronske opreme za 18 milijonov ton, za transport 27 milijonov ton, industrijski stroji in gradbeništvo pa 68 milijonov ton. Pa naj kdo reče, da ne maramo statistike. Izračunajte si sami, kakšna je naša poraba in v kolikem času se bo plastična zaplata v velikost Francije še enkrat toliko povečala.

Povprečno trajanje tanke plastične vrečke, katero odvijemo iz koluta na oddelku za zelenjavo je le dobrih 15 minut. Več kot 40 % plastične embalaže je bilo uporabljeno le enkrat in zavrženo. Srčni spodbujevalniki so iz plastike in v naših prelepih oceanih letno konča 8 milijonov ton plastike. Reke so glavne poti po katerih plastika prehaja do oceanov; petnajst od dvajsetih najbolj s plastiko onesnaženih rek je v Aziji. To se nam zdi zelo daleč in se nas zato ne tiče, mar ne? A vendar se lahko bolj odgovorno obnašamo do embalaže in količine njene uporabe. Ker je treba nekje začeti lahko začnemo najprej zamenjevati vrečke za »fasengo« za neplastične. Namesto kozmetike v embalaži si privoščite kozmetiko v trdem kosu, namesto plastičnih sintetičnih polietilen tereftalat oblačil posezite raje po naravnejših materialih. Ko greste po solato pa ..., saj veste ..., vrečka je uporabljena samo petnajst minut.

Radijski in časopisni MOZAIK

Kultura ima dvojno poslanstvo

Kultura ima na Radiu Velenje svojo rubriko že vrsto let. Poleg pregleda kulturnih dogodkov tekočega in nato naslednjega dne so vsak dan na programu tudi Minute za kulturo. Nad njimi bdi Tina Felicijan, občasno pa jih poleg naših novinarjev pripravljata tudi Miloška Komprej. V njih v pogovoru z ustvarjalci, kritiki namenimo več pozornosti sami vsebini kulturnega dogodka. Letošnja novost rubrike je, da del pogovora z gostom objavljamo tudi v dopoldanski oddaji

Po Tininih besedah ima rubrika dvojno poslanstvo: na eni strani skuša poslušalkam in poslušalcem približati različne kulturno-umetniške prakse, ki se pojavljajo v lokalnem okolju, po drugi pa ustvarjalcem iz tega okolja daje priložnost, da se predstavijo občinstvu. »Je rubrika, ki v primerjavi z drugimi oddajami zajema najširše območje – seže

od skrajno severne Koroške, celotne Šaleške doline do obronkov in koticov Zgornje Savinjske doline, spremlja prireditve, muzeje, galerije in druga razstavišča, dejavnosti kulturno-umetniških društev in posameznikov, ki ustvarjajo bodisi likovno, literarno, glasbeno, fotografsko, filmsko, plesno, gle-

dališko in drugo lokalno produkcijo ter druge teme s tega področja. Cilj je slediti predvsem aktualnemu dogajanju, včasih pa pozornost namenimo tudi temam in ustvarjalcem, ki so v lokalnem okolju prisotni že dlje časa. S tem spremljamo njihov razvoj.« Naši sogovorniki so največkrat avtorji ali kustosi likovnih razstav, ki pripovedujejo o vzgibih za svoje umetniško ustvarjanje ali ga strokovno komentirajo. Zelo pogosto so sogovorniki glasbeniki, ki ustvarjajo samostojno ali v sklopu glasbenih sestavov, člani kulturnih in umetniških društev tako iz urbanega okolja kot s podeželja. Včasih ima priložnost povabiti pred mikrofon velike slovenske umetnike ali celo mednarodno uveljavljene ustvarjalce, ki gostujejo v Velenju.

• tp

PESEM TEDNA na Radiu Velenje

Izbior poteka vsako soboto ob 9.35 uri. Zmagovalno skladbo pa lahko slišite v programu Radija Velenje dvakrat dnevno: po poročilih ob 9.30 in po poročilih ob 14.30.

1. ANDREJ ŠIFRER – Kakšen dan
2. SAM SMITH – Baby, You make me crazy
3. BOYZONE – I can dream

40 let norosti Andreja Šifrerja se nadaljuje. Album s tem naslovom, ki je zagledal luč sveta sredi lanskega novembra, še vedno ponuja skladbe neumornega avtorja.

Ena takih je tudi skladba z naslovom Kakšen dan, nov singel, ki je pesem poletja in hvalnica naravi. Posneta je bila v kalifornijski Laguni Beach pod vodstvom Andrejevega najljubšega producenta Steva Wooda, spremlje-

valne vokale pa je prispevala Katja Koren. Veličastni zvok prispeva tudi Mešani pevski zbor Limbar iz Moravč, občutek himne pa trobila Domna Graceja.

GLASBENE novice

Don Mentony Band z novim albumom

Legendarno slovensko skupino Don Mentony Band pomnimo po uspešnicah Dobra mrha, Rekla je ne, Morski pozdrav, Lenoba in drugih. V teh dneh so izdali novo zgoščenko z naslovom Prov fletn se mava, ki pomeni nadaljevanje njihove prepoznavne in samosvoje ustvarjalne poti, ki ima korenine v bluesu in rokenrolu. Pod vse skladbe je kot avtor glasbe in besedil podpisani neumorni Janez Zmazek Žan, sicer ustanovni član in gonilna sila zasedbe, katere začrtki segajo v konec osemdesetih let prejšnjega stoletja. Ob izidu nove zgoščene Don Mentony Band predstavlja tudi nov single

startup z imenom K.A.T., v katerem sta poleg Katarine Čas še Martin Štibernik - Mistermarsh kot avtor glasbe in Mitja Novljan kot avtor besedil. Tako je Katarina poleg pesmi za film posnela še nekaj skladb. Ena od teh je tudi pesem z naslovom Secret Messiah, ki v teh dneh prihaja v

67,40 % tuje. Leta 2016 je bilo slovenske glasbe 38,2 %, leta 2015 pa 42,78 %, kar kaže na trend zmanjšanja deleža slovenske glasbe v radijskih programih. Trendi kažejo tudi, da slovenski radijski programi predvajajo več novejših glasbe in da se nabor predvajanih skladb oži.

McCartney septembra z novim albumom Egypt Station

Nekdanji Beatle, 76-letni Paul McCartney, je pred dnevi izdal dva singla I Do not Know in Come On To Me, ki napovedujeta izid njegovega novega albuma Egypt Station. Album naj bi izšel 7. septembra, prinaša štirinajst pesmi, produciral pa ga je Greg Kurstin. Album po McCartneyjevih besedah s prvo pesmijo krene na pot na prvi postaji in se nato z vsako skladbo ustavi na novi, drugačni. V Liverpoolu rojeni Paul McCartney je pri 15 letih kot ritem kitarist začel sodelovati z Lennonovo skupino The Quarrymen, iz katere se je leta 1960

razvila zasedba The Beatles, ki je v 60-ih letih dosegla izjemno popularnost in postala najbolj prodajana zasedba vseh časov. V njej je McCartney deloval v tandemu z Lenonom, s katerim sta ustvarila večino besedil in glasbe za 12 albumov. Od razpada The Beatles je McCartney objavil več kot dva ducata plošč samostojno ali s svojo skupino The Wings.

Šank Rock posneli nov videospot

Skupina Šank Rock predstavlja videospot za skladbo z naslovom Najina pesem, ki je že peti singel z lani izdanega albuma Nekaj več. Z njim skupina tudi najavlja poletno turnejo Nekaj več 2018, v okviru katere je minulo soboto nastopila tudi na Skoku v poletje na Velenjski plaži. Posebnost videospota je, da je v celoti posnet s pametnim telefonoma. S takim pristopom Šank Rock dokazuje, da lahko s tehnologijo, ki jo ima praktično vsak stalno pri sebi, posnamemo zelo kvaliteten videospot ob minimalnem finančnem vložku. Poleg članov zasedbe v videospotu nastopa tudi mlad plesni par – Lia Zuljan, hči njihovega kitarista Bora Zuljana, in Jan Marolt, član skupine Artifex, ki sta imela pri koreografiji popolnoma proste roke.

s skladbo Vonj poletja, ki je, kot že naslov pove, času primeren, da vas ponese v čarobne poletne noči, šepetanja, strasti ... Skladbo sta v duetu zapela Janez Zmazek Žan in Brigita Dorič.

Katarina Čas tudi poje

Katarina Čas je slovenska igralka s številnimi mednarodnimi izkušnjami. Igrala je ob boku igralcev, kot so Leonardo di Caprio, Al Pacino, Brendan Gleeson, Margot Robbie, sodelovala je z legendarnim režiserjem Martinom Scorsesejem in redno nastopa v tujih filmskih produkcijah. Več let je vodila televizijsko glasbeno oddajo Aritmija. Z glasbo je bila vse življenje zelo povezana, toda nikoli ni pomislila, da bi stopila pred mikrofon, vse dokler se ni znašla v filmski vlogi pevke. Režiser Metod Pevec jo je namreč izbral za glavno žensko vlogo v filmu Jaz sem Frenk, v katerem je upodobila lik pevke. Med snemanjem filma je spontano nastal tudi eksperimentalni glasbeni

glasbeni eter. Ali se bo v prihodnosti iz vsega skupaj izcimilo kaj več, pa bo pokazal čas.

Največkrat predvajana slovenska skladba v letu 2017 je Heart of Gold (BQL)

Zavod IPF vsako leto pripravi analizo predvajane glasbe in trendov na slovenskih radijskih postajah. Po tej analizi je bila največkrat predvajana skladba v letu 2017 na slovenskih radijskih programih Shape of You Eda Sheerana, največkrat predvajana slovenska skladba Heart of Gold dueta BQL pa je pristala tik za njo, na drugem mestu. Med dvajseterico največkrat predvajanih skladb je bilo leta 2017 pet slovenskih, leta 2016 jih je bilo šest. Med sto največkrat predvajanimi skladbami je bilo 19 slovenskih, kar je manj kot leta 2016, ko jih je bilo 27. Radijski programi so leta 2017 sicer predvajali skupno 32,60 % slovenske glasbe in

LESTVICA domače glasbe

Vsako nedeljo ob 17.30 na Radiu Velenje in vsak četrtek v tedniku Naš čas

1. Kraški kvintet – Mizar
2. Ansambel Zadetek – Si čisto znorela
3. Ansambel Glas – Saj že jutri
4. Ansambel Ideja – Slovenci smo veseljaki
5. Igor in Zlati zvoki – Reci mi
6. Ansambel Norost – Na morje grem
7. Prleški kvintet – Pomlad se prebujata
8. Ansambel Livada – Moja dežela
9. Ansambel Okej – A se peljat greš en krog
10. Ansambel Utrip – Strah je votel

www.radiovelenje.com

zelo NA KRATKO

ORLEK & 6PACK ČUKUR

Moči so združili zasavski Orleki in raper 6pack Čukur. Skupaj so posneli skladbo Kjer trte rastejo in zanjo posneli videospot, ki so ga premierno predstavili na otvoritvi letošnjega mariborskega festivala Lent. Skupaj načrtujejo tudi nastope, v Velenju bodo nastopili 7. septembra.

GAŠPER RIFELJ

Hotel za 2 je naslov nove skladbe Gašperja Riflja, za katero predstavlja tudi nov videospot. V njem z njim zapleše njegova soplesalka in mentorica iz oddaje Zvezde plešejo Maja Geršak. V oddaji se je Gašper sicer odlično odrezal, saj je priplezal vse do superfinala.

PERPETUUM JAZZILE

Vokalna skupina Perpetuum Jazzile, ki se zadnje mesece pripravlja na novembrski šov Le slovensko, je predstavila videospot za pesem Samo milijon nas je. Priredbo priljubljen skladbe, ki jo je pred

tremi desetletji posnela skupina Agropop, so predstavili tik pred dnevom državnosti in bo gotovo eden od vrhuncev prihajajočega šova.

JAN PLESTENJAK

Ameriška skupina Train je pristala na izvensodno poravnavo zaradi domnevne kršitve avtorske pravice, in sicer uporabe glasbe refrena skladbe A več, ki jo je leta 2007 za Alyo napisal Jan Plestenjak. Priznani ameriški muzikolog je namreč ugotovil, da sta si refrena skladba A več in If It's Love presenetljivo podobna. Jan je povedal, da je zadovoljen, da sta se stranki relativno hitro izvensodno poravnali.

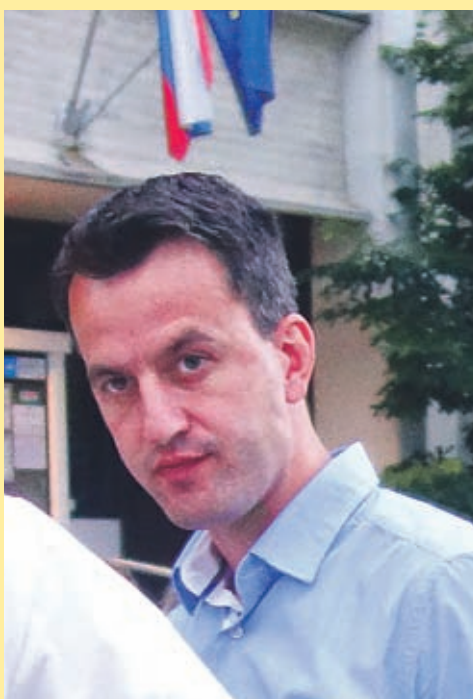
TAMARA GORIČANEC

Po svoji prvi samostojni skladbi z naslovom Kič se radijski eter in na koncertne odre z novo skladbo Rada bi vrnila čas nazaj. Pod besedilo skladbe se znova podpisuje Rok Lunaček, za glasbo pa sta vnovič poskrbela Lunaček in Blaž Hribar, ki je prav tako poskrbel tudi za produkcijo.

◀◀ Darko Lihtineker, za-grizen igralec škulje, je zastopnik Športnega društva Škulja Lajše. Vsakič, ko ima za to priložnost, se trudi koga navdušiti, da se jim pridruži. Pri kom gre hitro, pri Tonetu Brodniku, vodji Urada za komunalne dejavnosti Mestne občine Velenje, pa ne gre in ne gre. »Lej, samo v Lajše moraš priti! Vse ti bomo pokazali,« ga je pred dnevi vnovič skušal prepričati. Pa se Brodnik ni dal: »Ne vem, kdaj imaš ti čas za to, jaz ga ne najdem ... Po Velenju je še toliko lukenj, ki jih je treba zakrpati, da ne vem niti, če bom lahko šel na dopust.«

čvek, čvek

▲ Gašper Škarja, direktor Komunalnega podjetja Velenje: »Vem, da se je čvekalo, da naj bi na Komunalno podjetje Velenje za direktorico prišla Katičeva, če ne bi bila izvoljena v parlament ... Da naj bi bil ta stolček rezervacija, za vsak slučaj. Pa to ne bo pilo vode. Če bi jo, bi z mojim imenovanjem za to mesto počakali na čas po volitvah.«

◀◀ »Kaj se čudita? Marsikaj se da pričarati. Treba pa je imeti za to klobuk,« Bojan Glavač, pedagog, ravnatelj, športnik in čarodej – je član mednarodnega kluba Magic studio Maribor, sicer pa Velenjčanom znan kot čarodej za otroke Čarovnik Boy – razlaga Slavku Hudarinu in Miranu Ahtiku. Pa je videti, da mu nekako ne verjame-ta najbolj. Se tudi vam tako zdi?

frkanje

»Levo & desno«

Vročje poletje

Tudi ob Velenjskem jezeru so se začele prireditve v okviru Vročega poletja. Že nekaj časa pa je vroče poletno dogajanje tudi »okoli« Velenjskega jezera. A na nič kaj zabaven način.

Veliki dan

Dokaj slovesno smo praznovali dan državnosti. Čeprav so nekateri zelo kritični do tega, kakšna država sploh smo. Ampak, saj veste, državo »delamo« ljudje.

Dober teš 6

Po vseh napadih na šoštanjski blok 6 ga zdaj nekateri predstavljajo kot rešitelja. Slovenijo bi lahko rešil velikih zalog odpadkov, ki se nabirajo po vsej državi. Da se le ne bi zdaj po državi čudili, če bi zdaj temu nasprotovali Šalečani.

Pokrovitelji!

Nekateri se hvalijo, da je Gorenje eden pomembnejših pokroviteljev svetovnega nogometnega prvenstva. Tudi v prenosih tekem lahko vidimo velike reklame za družino Hisense.

Začetek del

Konec meseca bo Dars končno začel izvajati prva dela pri gradnji severnega dela hitre ceste tretje razvojne osi. No, v Velenju bo odprl informacijsko pisarno. Ne vem, če bo lahko ljudem res ponudila prave informacije, zakaj ceste še ne gradijo.

Nezadovoljstvo

Predvsem Šoštanjčani so se dolgo pritoževali, da pregrada med njihovim in velenjskim jezerom ni dovolj trdna, in terjali ojačitve. Zdaj, ko je prišla pomoč še iz Celja, pa spet ni dobro.

Stara koklja

Slovenija se vse bolj stara. Rešitev naj bi bilo tudi »pomlajanje« proizvodnje: delovnih naprav in zaposlenih. Ne pa nasvet iz tujine: zvišanje davkov. Še en dokaz, da tudi tujina nima posluha za navadne Slovence.

Vaje v živo

V tem toplem času je že kar nekaj gasilskih veselic, katerih spremljevalke so tudi mnoge gasilske vaje oziroma prikazi gašenja in reševanja. Žal pa je pri nas tudi (pre)več gasilskih vaj v živo.

Brezvladje

Letošnje praznovanje dneva državnosti je »padlo« v brezvladje. Vsaj prave vlade še nimamo. Zlobneži pravijo, da so prav zato bila slavja bolj sproščena.

Zgledi

Mnogi starši se čudijo, da so se njihovo otroci ob koncu šolskega leta vračali domov tako pozno. In majavih nog. Da so se komaj vlekli. Pa pozabljajo, da zgledi vlečejo.

ZANIMIVOSTI

Ponujali nagrade Rusinjam, ki bi zanosile z nogometiščem s svetovnega prvenstva

Vročica svetovnega nogometnega prvenstva je v polnem zagonu. Nekateri Rusi pa so se v tem času odločili za nekoliko nenavadne ponudbe. V podružnici podjetja s hitro prehrano Burger King so tako Rusinjam, ki bi zanosile z nogometiščem s svetovnega prvenstva, ponujali visoko denarno nagrado in brezplačne burgerje do konca življenja. V oglasu so zapisali: »Ženske, ki jim bo uspelo »pridobiti« najboljše nogometne

gene, bodo skozi prihodnje generacije promovirale uspeh ruske reprezentance.« Sprožili so veliko ogorčenje javnosti, ki je podjetje prisilila v umik kampanje. Ena od feminističnih skupin, ki so se oglasu uprle, je razočarano ugotavljala, da so ruske ženske v oglaših in medijih pogosto predstavljene kot spolne plenilke.

Zakonski stan za manj srčno-žilnih obolenj

Mednarodna študija, ki so jo raziskovalci opravljali kar 20 let in v kateri je sodelovalo dobra dva milijona ljudi v starosti od 42 do 77 let, je pokazala, da naj bi zakonski stan uspešno preprečeval nastanek srčno-žilnih obolenj. Strokovnjaki so ugotovili, da je tveganje za razvoj srčno-žilnih obolenj pri neporočenih višje

kar za 42 odstotkov, pri čemer so bili rezultati za moške in za ženske podobni. Študija žal ni zajemala parov, ki zgolj živijo skupaj, a niso poročeni, zato ni jasno, ali je blagodejen dejavnik že samo življenje v skupnosti ali izključno zakon.

Pijana ježa

V Nemčiji je pred kratkim zaskrbljena gospa poklicala na pomoč policijo. Ob igrišču je namreč skozi okno zagledala dva ježa v slabem stanju. In res – policisti so ježa našli, ko sta nepremično ležala na tleh, poleg njiju pa so opazili steklenico jajč-

nega likerja. Sklepali so, da sta ježa pijana, zato so ju prepeljali v bližnji živalski vrt na treznjenje. Izkazalo se je, da so imeli policisti prav. »Ježa sta najverjetneje

zaužila vsebino poškodovane steklenice z jajčnim likerjem in sta morala nato doživljati posledice svojega uživanja.« so zapisali v uradni izjavi in dodali, da je ob igriščih prepovedano uživanje alkohola, saj se s tem ne varuje le otrok, ampak očitno tudi živali.

Kar predsednik scefra, je treba zalepiti

Dobro je znano, da se je v Beli hiši v zadnjem letu in pol precej stvari obrnilo na glavo. Zdaj pa je prišla v javnost tudi informacija, da ima predsednik Trump navado, da dokumente, potem ko jih prebere, zmečka ali strga. Ker je po zakonu treba vse predsedniške dokumente ohraniti v arhivu Bele hiše, so Trumpa prosili, naj svojo navado opusti. A zaman. In tako

uradnikom ni preostalo drugega kot da so najeli dva sodelavca, katerih naloga je bila lepljenje raztrganih dokumentov. Doslej sta to delo opravljala Reginald Young in Solomon Lartey, njun glavni pripomoček pa so bili lepilni trak in sponke. »Prebijala sva se skozi kupe razcefranega papirja in jih lepila v celoto. Včasih so

bili raztrgani na sredini, včasih pa povsem razcefrani. Bilo je tako, kot bi sestavljala sestavljanke,« je povedal Lartey. Za svoje delo sta letno prejela vsak po 65 tisoč dolarjev, a se pred kratkim vseeno odločila za odhod. Ugotovila sta namreč, da bi rada v življenju počela kaj bolj koristnega.

Poginila najstarejša orangutanka

V avstralskem živalskem vrtu je pred kratkim mirno smrt dočkala 62-letna orangutank Puan. V omenjenem živalskem vrtu je sicer živela vse od leta 1968, leta 2016 so jo prepoznali kot

najstarejšo še živečo pripadnico vrste Pongo borneo. Zadnja leta so ji življenje grenile številne zdravstvene težave, zato so ji veterinarji pomagali zaspati z evtanazijo. Puan je sicer na svet spravila 11 mladičev, njeni potomci pa so zaplodili še 43 orangutančkov, ki so naseljeni po vsem svetu.

V Vzorčnem mestu poletni podmornica in avantura v skafandrih

Andragoški zavod Ljudske univerze Velenje, v katerem vodijo projekt, skrbijo, da vsak udeleženec po obisku Vzorčnega mesta lažje razume in si predstavlja področja različnih modernih tehnologij, ki dnevno kreirajo naša življenja

Milena Krstič - Planinc

Velenje – Od odprtja februarja je Vzorčno mesto obiskalo preko 4.200 ljudi! Učenci in dijaki so s svojimi učitelji v njem preživeli atraktivne naravoslovne in tehniške dneve. Razstavi Robolektrika in 10.000 milj sta jih popejljal v klasično učno snov na popolnoma nov, interaktiven in sodoben način. V prvih dneh počitnic smo se (tudi o tem) pogovarjali z direktorico Ljudske univerze Velenje, Brigito Kropušek Ranzinger.

Snovalca Vzorčnega mesta Velenje Miha Čojhter in Erik Kapfer sta z udeležbo zadovoljna, kaj pa vi?

»Že sama ideja o pametni hiši, o pametnem mestu, novem načinu medpredmetnega povezovanja ter povezoovanja med izobraževanjem in gospodar-

Tudi Planet generacij bo odprt ves čas počitnic

Ves čas počitnic bo za neformalna druženja cel dan odprt tudi Planet generacij, ki bo med drugim brezplačno nudil računalniške aktivnosti tako v Velenju kot Šoštanju (ustvarjalno slikarski teden in razgibani teden).

stvom, ki sta jo prinesla Miha in Erik, je bila zame čudovito presenečenje, še bolj pa odziv šol. Prav vsi delovni dnevi do čisto zadnjega dne pred počitnicami, so bili polno zasedeni. Gostili smo šole iz praktično cele Slovenije, tudi iz tujine. Učitelji so bili silno presenečeni, redno tedensko smo prejemali pisne zahvale in spodbude od njih. Da so bili učenci in dijaki zadovoljni, priča dejstvo, da so v popoldanskih urah v Vzorčno mesto

»Vzorčno mesto popoldan služi za sprostitev po naporu delu.

prihajali tudi svoje starše in sorojence. Sam prostor je namenjen zmanjševanju medgeneracijskega prepada, kajti tu starši spoznajo, kako se mladi najlažje in najhitreje učijo, pa še zabavajo se ob tem.

V Vzorčnem mestu ste gostili tudi nekaj odmevnih dogodkov?

»Predvsem sem vesela, da je vrednost Vzorčnega mesta prepoznalo gospodarstvo. Gostili smo številne upravne in nadzorne odbore, strateške konference, najboljše poslovne ženske, Evropsko komisarko **Violeto Bulc** in večji del vlade. Vsak teden predstavljamo projekt

Brigita Kropušek Ranzinger: »Če sem čisto odkrita, me po šolskem letu, polnem izzivov, vedno za kakšno minuto zamika, da bi vrata zaprli tudi mi. Potem pa dvakrat vdahnemo in pripravimo presenečenje.«

predstavnikom ministrstev in občin, ki želijo primer dobre prakse uvesti tudi na svoje področje.

Pa nasploh, občani? Koliko se jih je Vzorčno mesto dotaknilo?

»Nekoliko manjši obisk beležimo v popoldanskem času, ko se zdi, da si ljudje kar nekako ne upajo vstopiti. Priznam, da je prostor res drugačen, zatemnjen, kar pa ne pomeni, da je zaprt. Ravno

obratno, ravno takrat se v njem največ dogaja. Namenjen je sprostiviti po naporu delu, zabavi, lahko pa tudi čisto resni zadevi, pri kateri strokovnjaki pomagajo, da pridete od virtualne ideje do realizacije le-te. Samo priti je treba!«

Poletje je za tiste, ki delajo v izobraževanju, čas počitka, nabiranja novih moči. Za Ljudsko univerzo Velenje pa že tradicionalno velja, da svoja vrata v največji vročini samo še bolj na široko odprete?

»Zelo zabavno bo v podmornici kakšno praznovanje rojstnega dne, druženje kar tako, fantovščina, deklíščina ...«.

»Če sem čisto odkrita, me po šolskem letu, polnem dogodivščin in izzivov, vedno za kakšno minuto zamika, da bi vrata zaprli tudi mi. Potem pa dvakrat vdihnemo in vedno pripravimo kakšno presenečenje. Letos bomo v Vzorčno mesto »pripeljali« podmornico.»

Podmornico?

»Soba pobega ali »Escape Room« je v svetu zelo priljubljena in nepozabna resnična igra, ki temelji na skupinskem sodelovanju »Team Buildingu«, re-

ševanju ugank, iskanju predmetov in logičnem povezovanju. V Vzorčnem mestu pripravljamo prvo sobo pobega, ki bo dvignila nivo igranja, razmišljanja, učenja in iskanja. Postavljamo prvo interaktivno projekcijsko sobo na svetu, ki bo s podporo novih tehnologij, robotike in senzorike omogočila igralcem da vstopijo v 4D izkušnjo. Soba nima več listkov, namiznih iger in skritih številok pod preprogo. Igralci bodo preko stikal, zvoka, navidezne resničnosti, elektronike, »playfull« interakcije ter znanja fizike, kemije in tehnike poskušali odkriti nepozabne projekcijske (Mapping projection) svetove, ki se bodo spreminjali glede na potek igre in igralcev. Tako se bodo lahko vsi tisti, katerim bo poletje prevročje, potopili v globine morja tukaj.

Tako da ... Pridite. Zelo zabavno bo v podmornici kakšno praznovanje rojstnega dne, druženje kar tako, fantovščina, deklíščina ...«.

Menda se selite tudi na Velenjsko plažo?

»Tako je. Za tiste, ki uživajo v soncu in naravi, se Vzorčno mesto letos seli tudi na jezero, na najbolj atraktivno plažo v Sloveniji. Obiskovalcem bomo omogočili virtualna raziskovanja in potope v globino jezera.«

Kavarna, prostor z zgodbo

V njej je poudarjena ponudba hrane in toplih obrokov iz ekoloških sestavin

Milena Krstič - Planinc

Šoštanj – »Kavarna Zavoda Gea – pravo ime, ki nas bo bolj opisalo in bolj celovito povedalo, kdo smo in kaj počnemo, še iščemo –, zaposluje ranljive skupine ljudi. V prostor vnašajo zgodbo in se pri tem odlično znajdejo,« pravi direktorica **Sonja Bercko Eisenreich**.

Z njo sva se dobili – kje drugje kot v Kavarni Šoštanj. Ob lepo postreženem zdravem napitku.

Pravite, da zaposleni v prostor vnašajo zgodbo. Kakšna je?

»Govori o zdravi hrani. Vsi obroki, ki jih pripravljamo, so ekološkega izvora. Pri nas nimamo kokakole, nimamo gaziranih pijač, sami pripravljamo hišne sokove ... Tisto, kar je tudi v rehabilitaciji, kar je streha nad vsem, pomembna, sta zdravje in optimalno dobro počutje gostov. Smo Kavarna s ponudbo hrane in toplih obrokov iz ekoloških sestavin.«

Hrana je tudi kultura ...

»Seveda. Prav zdaj opremljamo čitalnico. Vstopili smo v Cankarjevo leto, ki ga tudi mi obeležujemo. Pripravljamo dogodke, mno-

ge prenašamo v mesto ... Z njimi ne oživljamo samo našega prostora, ampak celotno skupnost. Dogodke smo imeli že na tržnici, želimo jih prinesiti na Trg svobode, kasneje, ko bo prenovljen, tudi na Trg bratov Mravljakov. Veselimo se tega.«

Kako vas sprejema okolje, kako ste vi poživili okolje?

Sonja Bercko Eisenreich: »Pri nas nimamo kokakole, nimamo gaziranih pijač ...«.

»Šoštanjčani so nas posvojili. Čutimo prijateljsko naravnost, spodbudo. Ljudje, ki prihajajo sem, nas pohvalijo. Ko jim razložimo, zakaj nimamo gaziranih pijač, ni težav.«

Kako shajate, finančno?

»Zaposlitveni center Gea je zavod za usposabljanje in zaposlovanje invalidov. Ne delamo primanjkllaja, ne delamo niti z dobičkom. Smo neprofitni zavod.

Za nas je pomembno, da višek, če je, vračamo nazaj v dejavnost, da kupimo nov hladilnik, da še koga zaposlimo.«

Uvajate lahko branje. Za vas je izjemno pomembno, zakaj?

»Lahko branje bo pri nas zasedalo tri poličke. Ko govorimo o lahkem branju, ne govorimo o šund literaturi, ampak 'zare-

institut Integra. Prizadevamo si, da bi čim več okolij, občine, uradne institucije ... spoznalo, da morajo biti njihove brošure, objave itd. napisane v enostavnem jeziku, ne pa da jim zapletenost omejuje dostop. Nedopustno je, da odrasle osebe ne zmoro same izpolniti formularjev, ker jih ne razumejo.«

Kavarna Šoštanj. Kaj se v njej dobi?

»Osnovna dejavnost temelji na pripravi in zagotavljanju prehrane. Pri nas dobite malico oziroma kosilo vsak dan od enajste do 14.30. S posluhom za soci-

»Vseh, vključno z zunanji sodelavci študenti, ki jim pomagajo, jih je dvanajst.

alno integracijo in podjetništvo sodelujemo samo z izbranimi in preverjenimi dobavitelji. K nam prihajajo na malice in kosila ljudje, ki jim je zdrav način življenja blizu, vse več jih prihaja iz Velenja. Naše osebe je prijazno.

Obiskujejo nas ženske in otroci. Vse bolj postajamo mesto druženja. V prostor vnašamo tisto, kar so kavarne vedno bile – kulturno, izobraževalno, socialno središče mesta. Odprti smo od 8. do 21. ure od ponedeljka do sobote, ob nedeljah smo prosti.«

Tokrat le hrti

Ljubiteljica psov, še posebno pa hrtov, velenjska fotografinja Ksenija Mikor razstavlja v galeriji Fbunker

Razstava fotografij Ksenije Mikor (levo) bo še ves julij na ogled v galeriji Fbunker, sledila pa ji bo razstava fotografij večjega formata Črta Valenčkova.

Tina Felicijan

V fotografsko-filmski galeriji Fbunker v podhodu pri vili Biance je na ogled nova fotografska razstava, s katero se tokrat predstavljata Velenjčanka **Ksenija Mikor**. Fotografija jo zanima že od malega, z razvojem digitalne fotografije pa se je z njo začela resneje ukvarjati. Najprej se je posvetila portretni fotografiji in detajlom v naravi. V lokalnem okolju je redna obiskovalka najrazličnejših prireditvev, na katerih lovi zanimive utrinke in beleži trenutke za tiste, ki se jih želijo spominjati, in za tiste, ki so jih zamudili. Njena posebna strast

pa je fotografiranje psov. Po tem ko je izdala foto monografijo Velenje pasje ljubljeno, se je posvetila zbiranju gradiva za foto knjigo o hrtih, ki so njena priljubljena pasma. Štirinožni prijatelji so tudi v središču razstave v galeriji Fbunker. »Gre za razstavo manjše razsežnosti, ki je uvod v moj novi projekt. Želim fotografirati čim več hrtov v vsej njihovi gračnosti, hitrosti, lenobnosti, tako pa s fotografijo predstaviti lastnosti pasme,« je povedala ob otvoritvi in dodala, da jo pred izidom knjige čaka še veliko srečanj z njenimi najljubšimi portretiranci, kar ji je v veliko veselje.

Zaposlitveni center Gea je poseben model socialnega podjetništva, ki z zaposlenimi in svojim poslanstvom skrbi za zdravje v skupnosti. V njej so zaposleni invalidi z odločbo o zaposlitvi.

Prostovoljstvo tokrat mednarodno

Mladinski center Velenje pripravil mladinsko izmenjavo na temo prostovoljstva, na kateri se je srečalo več kot 40 mladih iz 7 držav

Tina Felicijan
Foto: Matija Kompan

Mladinski center Velenje že vrsto let prireja mladinske izmenjave, mednarodne delovne tabore in druge oblike srečevanja mladih iz različnih kulturnih okolij. Gre za ene najbolj učinkovitih načinov izmenjevanja izkušenj, širjenja obzorij, sklepanja prijateljstev in krepitev pozitivnih vrednot. Zato mladinske izmenjave prireja na različne tematike, kot so medkulturni dialog, umetniško ustvarjanje in tokrat prostovoljstvo. Velenje ima izjemno močno tradicijo prostovoljnega dela, prav tako pa Mladinski center, pod okriljem katerega je delovalo že več prostovoljskih skupin, danes pa je največja in najbolj uspešna skupina Udarnik MC Velenje. Ker se zavedamo, da je potrebno prostovoljstvo spodbujati in njegove vrednote širiti predvsem med mlade, v Velenju pa imamo s prostovoljstvom številne pozitivne izkušnje in celo vrsto dobrih praks, smo

program letošnje mladinske izmenjave zasnovali prav na temo prostovoljnega dela,« je povedala vodja mednarodnih projektov v Mladinskem centru Velenje **Ana Marija Kolar**.

Družilo se je več kot 40 mladih iz Italije, Španije, Srbije, Makedonije, Gruzije, Azerbajdžana in Slovenije. Na predavanjih in delavnicah so obdelovali tematike, kot so motivacija za prostovoljno delo, vplivi prostovoljstva na osebnostni razvoj, vrednote prostovoljcev, priložnosti za opravljanje prostovoljnega dela doma in v tujini, kako načrtovati delo in razporejati čas, sodelovati z drugimi in predvsem razviti čut za sočloveka. Podali pa so se tudi na terensko delo, pri čemer so jim družbo delali Udarniki. Igrišče Centra za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje so polepšali s talno poslikavo. Osvežili so zunanjo podobo Kluba eMCE plac. Pripravljali so rekvizite za otroški počitniški tabor Indicamp. Na treh različnih lokacijah v okolici Velenja so socialno šibkejšim

pomagali pri hišnih in kmečkih opravilih, tako pa pustili pečat v okolici in pri ljudeh.

Nad Velenjem in izkušnjami, ki so jih tu pridobili, so bili navdušeni. 19-letni **Zuka** iz Gruzije ne obžaluje, da se je odločil za obisk mladinske izmenjave v Sloveniji. »V Gruziji ne dobimo veliko takih priložnosti, zato sem se je zelo razveselil. Za udeležbo sem se odločil,

ker me prostovoljno delo zanima, predvsem pa sem želel spoznati nove ljudi. Tu sem dobil veliko motivacije za prostovoljno delo in druženje z ljudmi.« 24-letni **Igor** iz Makedonije je povedal, da so bile vse aktivnosti kreativne, informativne, pa tudi zabavne, od vsega pa mu je bilo najbolj všeč spoznavanje in povezovanje med udeleženci. »Zelo sem užival tudi, ko smo šli na teren. Predvsem v centru za brezdomne osebe sem se veliko naučil.« 22-letni **Asiman** iz Azerbajdžana je povedal, da se je na izmenjavi veliko naučil o prostovoljstvu. »Bolj se zavedam, kako pomembno je, da ga spodbujamo in finančno podpiramo. Največ pa mi pomenijo pridobljene praktične izkušnje.« Veliko izkušenj s prostovoljnimi delom že ima 19-letna **izar** iz Španije. »Ko sem živela v Dominikanski republiki, sem delala s starostniki in otoki. Zdaj pa sem že 6 let skavtinja in s prijatelji zbiramo hra-

no ter jo delimo socialno ogroženim, čistimo obale in celinske vode, gradimo hiše in podobno.« Članica italijanske skupine, 18-letna **Claudia**, je našle lastnosti, ki jih mora imeti prostovoljec: »Potrpežljivost, ker delaš z ljudmi iz različnih okolij, ki imajo različne težave. Energičnost in pozitivnost, ker se velikokrat srečuješ z ljudmi s socialnega dna, ki ob sebi potrebujejo močno osebo. Družabnost, da se lahko mrežiš z ljudmi in ustvarjaš svojo skupnost.« 18-letni **Zoran** iz Srbije je povedal, zakaj je prostovoljno delo sploh pomembno. Spodbuja ljudi k solidarnosti in aktivnemu delu v dobro posameznikov in skupnosti, pravi. »Veliko je ljudi, ki sami ne morejo opravljati nekaterih nalog in si ne morejo privoščiti pomoči, za to jim moramo pomagati drugi. Za prostovoljce pa je to priložnost za osebno rast.« Poleg izkušenj s prostovoljnim delom pa je izmenjava udeležencem prinesla tudi medkulturne izkušnje, o katerih je več povedal slovenski udeleženec 26-letni **Matija**. »Lani sem se udeležil mednarodne mladinske izmenjave v Italiji in letošnja izkušnja je bila še veliko boljša. Ta skupina se je veliko bolj povezala, ustvaril sem več prijateljstev. Imel sem priložnost spoznati gruzijsko in azerbajdžansko kulturo, s katerima prej nisem imel stika. Tako sem spoznal zanimiv gruzijski jezik in pisavo in pil azerbajdžansko vino iz granatnih jabolk, ki je res nekaj posebnega,« je opisal nove izkušnje.

Zavel je nov veter

Društvo upokoencev Velenje vodi sedaj Franc Vedenik – Lastništvo glede prostorov še urejajo – V jeseni prireditev ob 70-letnici

Tatjana Podgoršek

Društvo upokoencev Velenje letos praznuje 70-letnico delovanja. S svojimi aktivnostmi je zelo vpeto v lokalno okolje. Društvo šteje več kot 1300 občank in občanov, ki z vključevanjem v dejavnosti dokazujejo, da starost ni ovira, temveč samo še eno lepo življenjsko obdobje.

Vodenje društva je na redni letni skupščini prevzel **Franc Vedenik** in napovedal, da bo zavel nov veter. Dosedanje delo društva je bilo sicer zelo pestro, delovni program zastavljen zelo široko, obstaja pa nekaj ključnih težav pri delovanju društva, ki jih bo – po njegovem mnenju – treba rešiti v ustreznem času. Med njimi je izpostavil dokaj veliko neaktivnost članov, za kar pravega vzroka ne poznajo. »Kljub številnemu članstvu je zelo težko pridobiti ljudi za aktivnejše sodelovanje, še težje za opravljanje vodstvenih funkcij.« Verjetno je eden od vzrokov za takšno stanje tudi v financah, saj prihodki od članarine ne zagotavljajo dovolj denarja za uspešno izvajanje programov, sponzorska ali donatorska sredstva pa je težko pridobiti.

Skupaj s člani upravnega odbora društva so v programu dela za prihodnje zapisali nekaj prioritet, s katerimi naj bi odpravili omenjene pomanjkljivosti. V

program bodo tako dodali nekatere vsebine, ki bodo sprejemljive za čim širši krog upokoencev. »Odlučili smo se tudi za nove oblike obveščanja članov, postavili bomo ustrežnejšo vlogo upravnega odbora ter se tako bolj približali pododborom, ki naj bi bili v prihodnje nosilci izvajanja nalog. Upravni odbor se bo tako bolj ukvarjal s pridobivanjem denarja, na drugi strani pa načrtujemo precejšnje zmanjšanje stroškov. Zagotoviti moramo tudi transparentnost poslovanja

Društvenih prostorov sedaj ne bodo več dajali v najem, o njihovem lastništvu pa se z lokalno skupnostjo še pogajajo.

društva, kar je bila v preteklosti velika slabost.«

Franc Vedenik je še povedal, da so v društvu v zadnjem času veliko energije vložili v reševanje statusa društvenih prostorov, ker v preteklosti ni bil opravljen vpis lastništva v zemljiško knjigo. Z Mestno občino Velenje so želeli vprašanje rešiti sporazumno, vendar so bili dogovori neuspešni. »Zato bomo najverjetneje svojo lastniško pravico uveljavljali po sodni poti. Žal je s tem zastala izgradnja medgeneracijskega centra, ki smo ga v društvu

vseskozi načrtovali. Sprejeli pa smo tudi odločitev, da društvenih prostorov ne bomo več oddajali, ampak jih bomo primerno uredili za druženje in izvajanje svojih aktivnosti.«

Društvo praznuje letos 70-letnico delovanja, ki jo namerava jo slavnostno praznovati na prireditvi 19. oktobra v kulturnem domu v Velenju. Za ta dogodek pripravljajo priložnostni kulturni program. Načrtujejo še izvedbo ribiškega tekmovanja in šahovski turnir. Proslava bo sodila v splet

prireditev ob prazniku Mestne občine Velenje.

»Upravni odbor želi dati delovanju društva nov zagon, rezultati novega načina dela pa bi morali biti kmalu vidni in naj bi se pokazali predvsem v zadovoljstvu članov. Prve poteze so naletele na ugoden odziv, kar potrjuje tudi številni novih članov, predvsem pa boljša udeležba v aktivnostih, ki jih organiziramo. Zavel je nov veter, ki bo prinesel še boljše rezultate,« je sklenil pogovor Franc Vedenik.

Skupnost Evangelijska krščanska cerkev

Odkar sta prevzela delo predstavnika Skupnosti Evangelijske krščanske cerkve (EKC) v Velenju in širše pastor **Randy Bell** in pomočnica, njegova soproga **Joan Bell**, pred skoraj štirimi leti, se je njihova dejavnost postopoma okrepila in postala opazna v javnosti. V sproščnem vzdušju se srečujejo njihovi pripadniki na različnih srečanjih in verskem področju, a želijo in uresničujejo tudi program širjenja svojega poslanstva. Julija bodo organizirali dva tabora; najprej od 2. do 6. julija petdnevni Otroški tabor za

mlajše (od 5 do 11 let), na katerem bodo v dopoldanskem času deležni iger, zgodb iz Biblije, delavnice ustvarjanja, glasbe ter doživljanja posebne kulinarike. Nato se od 9. do 13. julija Angleški brejk kamp za mladino od 13. do 18. leta starosti. Ob simbolični ceni bosta obe petdnevni prireditvi v Mladinskem centru v Velenju, kamor bodo poizkušali pritegniti starše, otroke in mladino, ki simpatizirajo z njihovo ustanovo. Poleg druženja bodo na delavnicah prirejali igre, skeče, pogovore ter posebne dogodke,

ki ostajajo za zdaj še skrivnost, predvsem pa bodo otroci vadili angleščino z mentorji Američani ter se sproščeno zabavali z glasbo. Vodji tabora bosta Joan (za mlajše) in Randy Bell (za mladino), izvajalci programov pa bodo domači mentorji in prijatelji s strokovnimi znaji iz Amerike. S tem želijo vnesti nekaj medkulturnega dialoga in ponuditi sproščeno učenje angleškega jezika. Informacije in prijave pri Joan Bell na sedežu EKC ali na domu na Cesti IV-24 v Velenju.

■ **Jože Miklavc**

Skupina članov skupnosti EKC v Velenju s prijatelji in nekaterimi mentorji delavnic ob nedavnem srečanju

Muzikal Brillantina pred polno Gallusovo dvorano, jeseni v Velenju

Ljubljana, 22. junija – Ljubitelji muzikalov so čakali premiero Brillantine. Navdušeni gledalci v polni Gallusovi dvorani so z dolgim stoječim aplavzom izrazili navdušenje nad predstavo. Producent **Jurij Franko**, ki je tudi producent najbolj popularnega muzikala pri nas, muzikala Mamma Mia!, je za Brillantino izbral zelo podoben kreativni tim kot za muzikal Mamma Mia!. V muzikalu se prepletajo elementi plesa in igre. Vse pesmi so odlično prevedene v slovenščino. Leta 1978 je bil posnet tudi film z naslovom Brillantina, v katerem sta v glavnih vlogah nastopila John Travolta in Olivia Newton John. Film je doživel velik uspeh po vsem svetu.

Mnenja in odmevi

Svetniki niso za tako napisano ustavno presojo

V predprejšnji številki Našega časa je novinarka Tatjana Podgoršek v članku »svetniki niso za tako napisano ustavno presojo« zelo pravilno povzela potek razprave o predlogu za vložitve »ocene ustavnosti in zakonitosti DPN« avtocestne povezave med Sentrupertom in Velenjem po t. i. trasi F2-2 na seji občinskega sveta Občine Šmartno ob Paki. Vključno z uvodnim delom in izjavo člana C. I., da so svetniki polpismeni. Za to izjavo se vsem prizadetim res opravičujem. Izjava je bila dana v afektu po poslušanju razprav in po sprejetju sklepa, da Občina Šmartno ne pristopa k zahtevi za ustavno presojo trase F2-2 zaradi nestrinjanja z vsebino pritožbe, ki jo je izdelal priznani odvjetnik – specialist civilnega in gospodarskega prava. Kot je novinarka pravilno povzela izvajanje predvsem vodij poslanskih skupin SD in Županove liste, pa tudi SDS in SLS, vsebina pritožbe premalo poudarja zaščito prizadetih občanov in predvsem izraža nasprotovanje izbrani trasi.

Med obravnavo je bilo slišati kar nekaj mnenj, da gre za težnjo po razveljavitvi trase (ga. A. Kukovec, g. J. Avberšek, g. Z. Ramšak), ne pa za zaščito prizadetih občanov.

Da, gospodje in gospe svetniki in svetnice. Zahteva za ustavno presojo se vloga s ciljem razveljavitve lani sprejetega DPN. Samo razveljavitev sprejetega DPN in ponovna poštena presoja o najboljši trasi lahko zaščiti prizadete prebivalce in naše okolje. Prenos odločanja na Ustavno sodišče lahko le odpravi dvome, da je trasa posledica dela raznih lobijev in političnega kupčkanja. Pa kakršna koli že bo odločitev. Ker civilna družba v postopkih sprejemanja in odločanja kljub mnogim opozorilom o napakah in neupoštevanju strokovnih in družbenih standardov ni bila slišana, je ostala edina možnost zaščite ljudi in naravnega okolja uporaba sodnega varstva prizadetih. Tako so »rušenci« že sami vložili predlog za oceno ustavnosti na Ustavno sodišče.

javil, da svetniki niso usposobljeni za izbiro trase, kar je po njegovem glavna vsebina zahteve, pa bi pritrtil z vprašanjem, kje v gradivu se od svetnikov to zahteva in pričakuje ali so pa morda usposobljeni bolj kot Ustavno sodišče za oceno zakonitosti postopkov pri sprejemanju DPN.

Sklep, kot je bil sprejet, posredno pomeni tudi nezaupanje v Ustavno sodišče, ker da kot tako naj ne bi bilo sposobno selekcionirati pomembnih od nepomembnih in morebitnih neprimernih navedb v zahtevi za ustavno presojo. Kdo se boji ocene zakonitosti postopkov?

Za konec bi svetnike, ki so razen ene predstavnice vsi glasovali za odložitve zahteve za ustavno presojo, pozval, da javno pojasnijo bolj ali manj prizadetim občanom, kaj si predstavljajo pod »zaščito prizadetih občanov« in kakšne dejavnosti nameravajo podvzeti za doseg te njihovih plemenitih ciljev. Zanimiva za ljudi pa bi bila tudi informacija, kaj se je dogajalo v zadnjem mesecu, da so od 100 % »za« vložitve spremenili svoja stališča v 90 % »proti« oz. za zavlacavanje. G. župana pa bi prosil, da javno pojasni, kako je prišel do podatkov o treh skupinah »rušencev« in kaj razvojno pomeni za Slovenijo in Šmartno, če bi bila morda izbrana druga po mnenju številnih državljanov in strokovnjakov primernejša trasa. Na temo treh skupin »rušencev« pa bi lahko morda novinarji izvedli anonimno anketo pri vseh in jo kvantitativno objavili, da bomo videli, kaj je res. C. I. bo to storila. Sicer pa menim, da je sreča, da so blizu lokalne volitve, na katerih bodo lahko svojo oceno o delu občinskega sveta tudi o tej temi podali volivci Šmartnega.

■ **Martin Podgoršek**

Zakaj ljudje vstopajo v aktivno politiko?

To, kar bom povedal, vsekakor ni kakšna strokovna ocena, ampak samo moje mnenje in vi bralci boste ocenili, če sem vsaj delno zadel bistvo vprašanja.

Vsekakor je najmanj tistih, ki so v politiko vstopili zato, da bi prav vsem zagotovili človeku dostojno življenje. Zelo malo je tudi strokovnjakov, ki so pokončni in uspešni pri svojem delu, ker se enostavno nočejo izpostavljati blatenju nesramnih politikov. Največ pa je sigurno karrieristov, ki so jim prioriteta dobro plačane službe, mlatenje prazne slame in z zelo upognjeno hrbtenico. Potem so tu še nastopači in oblasti željni. Med slednjimi sigurno najbolj izstopa Janez Janša, ki si je denar zagotovil že prej in sedaj vso energijo vloga v ponovno osvojitve oblasti in pri tem ne izbira sredstev. Največji nastopač pa je sigurno predsednik Borut Pahor, ki svojo vneto, da bi bil pravičen do vseh in znanja vseh poklicev nagovarja predvsem naivne državljane. Pravi mojster za ministrska mesta pa je Karel Erjavc, saj je njegova stranka večkrat talec pri njegovem izsiljevanju ministrskih stolčkov.

Ko prebram zadnje komentarje o sestavi nove koalicije, je popolnoma jasno, da za večino strank, verjetno je izjema samo Levica, ni pomemben program, ampak kakšna in koliko ministrskih stolčkov bo dobila.

■ **Franc Cerar**

GDPR v prakso vnaša nekaj nejasnosti

Od uveljavitve uredbe o varstvu osebnih podatkov (GDPR oziroma General Data Protection Regulation) je minil dober mesec dni – Ker še ni bil sprejet nacionalni zakon o varovanju osebnih podatkov, prihaja v praksi do nekaterih težav – Podjetja, ki se ukvarjajo z direktnim trženjem, bi lahko beležila tudi 10-odstoten upad prometa

Mojca Štruc

V prvih mesecih letošnjega koledarskega leta smo veliko govorili o GDPR – uredbi o varstvu osebnih podatkov. Vlada je skušala pripraviti nov nacionalni Zakon o varstvu osebnih podatkov, ki bi uredbo bolj razložil in osmislil. K sodelovanju so povabili tudi partnerje iz prakse. V okviru aktivnosti Gospodarske zbornice Slovenije je tako sodelovala tudi Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica. »Gospodarska zbornica se je v fazi priprave nacionalnega zakona o varovanju osebnih podatkov zelo angažirala in dosegla, da je bila vanj vključena določba o enoletnem prehodnem obdobju, vendar zakon zaradi predčasnega zaključka mandata prejšnjega sklica parlamenta ni bil sprejet, kar sedaj v praksi povzroča težave,« pojasnjuje direktor Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice **Franci Kotnik**. Da so s svojimi pripombami aktivno spremljali sprejemanje novega nacionalnega Zakona o varstvu osebnih podatkov, pravijo tudi na Mestni občini Velenje. Žal jim je, da zakon, ki bi določene zadeve bolj natančno definiral, še ni bil sprejet. Podobno razmišljajo tudi nekateri posamezni pravni subjekti, ki smo jih vprašali, kako v praksi shajajo z uveljavljeno uredbo GDPR. Čeprav so se vsi sogovorniki udeležili izobraževanj na to temo, priznavajo, da v konkretnih okoliščinah pogosto niso prepričani, kaj jim je dovoljeno in kaj bi v posameznih primerih že lahko bila kršitev. Ker se trudijo delati skladno z zakonodajo, obenem pa se bojijo, da jim to morda še ne uspeva povsem, so želeli v tem besedilu ostati neimenovani.

Izobraževanjem so prisluhnili večinsko.

Kot že rečeno, so se tudi v naši dolini podjetja in drugi, ki rokujejo z osebnimi podatki, izobraževali na področju varovanja le-teh že pred uveljavitvijo uredbe. »Ker se zavedamo, da upravljamo z mnogo osebnimi podatki in da je previdnost in varnost pri obdelavi pomembna, smo se tem tudi izobraževali,« je

povedal eden od anonimnih virov iz prakse. Tudi na Mestni občini Velenje so se tisti, ki se pogosteje srečujejo z osebnimi podatki, udeležili nekaterih izobraževanj na to temo. »Za naše člane in ostale zainteresirane poslovne subjekte smo v času pred uveljavitvijo uredbe organizirali več izobraževalnih dogodkov, za katere je bil v ciljni javnosti velik interes,« pa je povedal še Franci Kotnik iz Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice.

Ukrepi, a še vedno dvomi

Niso pa samo poslušali. »Kupili smo ognjevarno omaro za hrambo dokumentov z osebnimi podatki, ki so dostopni le za to rokovanje določenim osebam,« je povedal eden od anonimnih virov. Drugi je dodal, da se – ko pridejo v negotovo situacijo – večkrat obr-

ca. Ugotavljajo, da je – ker nacionalni zakon na to temo ni bil sprejet in ker še ni oblikovana praksa glede na GDPR – dvomov veliko. »Zato skušamo težave reševati sproti v okviru naše delovne skupine, da zagotovimo vsaj tekoče opravljanje nalog. Je pa težava tudi imenovanje pooblaščenec v naših javnih zavodih in nasploh prilagoditvi postopkov po novi uredbi. Javni zavodi namreč nimajo ustreznega kadra, zato so prisiljeni iskati zunanjo pomoč, kar povzroča dodatne stroške za proračun,« še pojasnjujejo na Mestni občini Velenje.

Da bi imeli člani čim manj težav, se je zelo angažirala tudi Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica. »V komunikaciji z našimi člani ugotavljamo, da so se postopka uskladitve z določbami evropske uredbe lotili odgovorno, je pa treba pri tem upoštevati, da gre za proces, ki traja ustrezen čas,« pravi direktor zbornice Franci Kotnik.

In še vedno dvomi

Čeprav uredba velja že dober mesec dni, je jasne in hitre odgovore na vprašanja iz prakse trenutno težko dobiti. »Informacijskemu pooblaščenцу je treba oblikovati pisna vprašanja, medtem ko odgovora od njega še nismo prejeli,« so pojasnili na Mestni občini Velenje. Dodali so, da si pomagajo tudi z obstoječimi že objavljenimi mnenji informacijskega pooblaščenca.

Da bi pravni subjekti ob dilemah iz prakse spraševali pri predavateljih na izobraževanjih, ni v navadi. »Predavatelji običajno težko odgovarjajo na vprašanja iz prakse,« nam je povedal vir, ki je dodal še, da je kakršna koli druga zunanja pomoč možna le še za plačilo, česar pa si marsikdo ne more privoščiti.

Že tako je jasno, da bo imela uveljavitev uredbe tudi neposredne negativne učinke na realizacijo prodaje v podjetjih, ki se ukvarjajo z direktnim trženjem. »Izpad prometa zaradi tega lahko po naši oceni preseže deset odstotkov,« je povedal direktor Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice Franci Kotnik.

nejno na brezplačno pravno pomoč, pričakujejo pa tudi pomoč informacijskega pooblaščenca. Pri tem upajo, da bodo inšpektorji razumeli obdobje uvajanja v pravilno delo z osebnimi podatki in ne bodo takoj grozili s kaznimi.

Znotraj velenjske občinske uprave so oblikovali delovno skupino, ki tekočo problematiko glede varstva osebnih podatkov spremlja po posameznih področjih dela. Imenovali so tudi pooblaščenca za rokovanje z osebnimi podatki in njegovega namestnika, posodobili spletno stran in v zvezi z nejasnostmi pripravili vprašanja za informacijskega pooblaščen-

ODELO ZAPOSLUJE

Zaradi rasti podjetja ter pokrivanja letnih dopustov* v svoj kolektiv na lokaciji v Preboldu vabimo:

1. DELAVCE V PROIZVODNJI
2. DELAVCE V SKLADIŠČU
3. POLNOLETNE DIJAKE IN ŠTUDENTE ZA POČITNIŠKO DELO*

*Dijake in študente, ki z nami ostanejo 30 dni, za zvestobo dodatno nagradimo s finančno nagrado v višini 50 EUR neto.

Ustvarjajte z nami svetlo prihodnost na poti polni izzivov in se nam pridružite kot sodelavec v dinamičnem mednarodnem okolju priložnosti.

Prijave in informacije:
 E-mail: zaposlitev@odelo.si
 Telefon: (03) 703 46 47

www.odelo.si

Tega vzdušja ne poznam, je pa fletno

700 let trških pravic Mozirja in zaključek Festivala zelišč

Tatjana Podgoršek

Mozirje, 23. junija – V Mozirju so praznovali 700-letnico trških pravic kraja, zaključil pa se je tudi Festival zelišč.

Raziskuj, doživi preteklost, začuti tradicijo

700 let trških pravic so zaznamovali z ulično predstavo Trške zgodbe, na kateri so zabavno interpretirali prav toliko let staro trško zgodbo. Pot, polno presenečenj in srečanj z ljudmi, ki so pustili v kraju trajnejše sledi, so začeli pri cerkvi sv. Jurija, udeleženci pa so na njej vse do trške lipje srečala srednjeveškega kurirja, spoznali cenjenega zdravilca, se poučili o znanem mozirskem suknu, začetkih gasilstva, planinstva, lekarnarstva, pustovanja, o kaplanu Antonu Aškercu ... Izvedeli so tudi, da je bilo (po legendi) na kraju, kjer je danes Mozirje, prd več tisoč leti veliko jezero. Skozi preseko, ozko sotesko, je začelo jezero odtekati. Ostala je močvirna kotlina, kjer je ob reki Savinji zrasel trg Mozirje, sv. Jurij pa je postal trški patron. Rdeča nit ulične predstave je bila: raziskuj, doživi preteklost, začuti tradicijo.

Mozirski župan **Ivan Suhovršnik** nam je ob tej priložnosti

dejal, da gre za pomemben mejnik v zgodovini kraja. S pridobitvijo trških pravic je namreč trg Mozirje pridobil pravico do sejmov. Ti pa so bili pomembni za razvoj kraja. Osrednja proslava ob častitljivem jubileju bo 21. septembra v tamkajšnji športni dvorani.

Festival dosegel svoj namen

Zaključek Festivala zelišč Zgornje Savinjske in Šaleške doline s tržnico zeliščarskih izdelkov je sodil v okvir operacije so-

Savinjske in Šaleške doline, je bila odločitev zanj prava. »Gre za dejavnost, ki nas bogati. Festival je združil več kot 15 izvajalcev, predvsem izvajalk, ki so širšo javnost seznanile, kaj vse počnejo njihove pridne roke. S tem so neposredno prikazale tudi pomen zdravnih zelišč in njihovo uporabo. Prepričani smo, da je festival pomemben prispevek k promociji regije Saša in LAS-a obeh dolin. Svoj namen je dosegel tudi s tem, ker je nekaterim udeleženkam v okviru aktivnosti omogočil pridobitev nacional-

Utrinek z ulične predstave Trške zgodbe

delovanja LAS-ov z naslovom "Integralni turistični produkt zeliščarske dediščine". Začeli so ga 15. junija, potekal pa je v Solčavi, Gornjem Gradu, Šmartnem ob Paki ter Vinski Gori. Med festivalom je potekalo 7 delavnic na temo gojenja in predelave zelišč.

Po mnenju **Franja Naraločnika**, predsednika LAS-a Zgornje

ne poklicne kvalifikacije. « Poleg LAS-a Zgornje Savinjske in Šaleške doline je v operaciji, ki jo je sofinancirala EU, sodelovalo še pet Las-ov iz Slovenije. Vrednost operacije so ocenili na več kot 70 tisoč evrov.

In kaj so menili nekateri obiskovalci? »Takega vzdušja ne poznam, je pa fletno,« bi lahko strnili njihove odgovore. ■

Ob zaključku festivala so pripravili tržnico zeliščarskih izdelkov.

Balet Sneguljčica in sedem palčkov

V sredo, 6. junija, je bila v domu kulture Velenje premiera baletne produkcije Sneguljčica in sedem palčkov. Predstavo so odplesali učenci baletnega oddelka Glasbene šole Frana Koruna Koželjskega Velenje.

Nastopilo je 135 mladih baletnikov – učencev velenjske glasbene šole. V predstavi so sodelovali vsi baletni oddelki, od baletnega vrta do učencev, ki zaklju-

čujejo nižjo baletno šolo. Tako je baletni vrtec s svojim plesom pričaral gozd, v katerem so nastopile veverice, čebelnice in lisice, učenci plesne pripravnice pa so se predstavili kot zajčki, ptički in rožice. Učenci prvega, drugega in tretjega razreda baletna so odplesali prizore z dvora (služničad, trgovci in meščani), veliko plesnih točk pa so odplesali nekateri učenci 3., 4., 5. in 6.

razreda baleta (snežinke, ples v maskah, gozdne živali in palčki).

Znano pravljico, ki poudarja sporočilo, da ljubezen reši vse, so nastopajoči odplesali prepričljivo in dovršeno. Opazovali smo lahko čudovito baletno pravljico, odlično odplesano s prvimi klasične baletne tehnike.

Delo koreografinje in režiserke je opravila učiteljica baleta **Maja Verčko**. ■

Vinska Gora združila praznovanja

V nedeljo združili praznik krajevnega zavetnika z dnevom državnosti in slavnostjo ob 90-letnici čebelarke družine

Tina Felicijan

Vinska Gora, 23. in 24. junij – Tudi ta konec tedna so se prebivalci in prebivalke Vinske Gore in drugi obiskovalci tega raznih aktivnosti polnega kraja zbrali na družabnih srečanjih in slovesnosti, s katerimi so obeležili praznik krajevnega zavetnika sv. Janeza Krstnika, dan držav-

razvili svoj prapor. »Čebelarji iz Škal, Velenja in Vinske Gore so se prvič organizirali 22. junija leta 1928. Zgodaj so spoznali, da se morajo povezovati, prenašati znanje na mlajše generacije in izmenjevati izkušnje. Do druge svetovne vojne so bili šentjanski čebelarji zelo zagnani in na našem območju imeli veliko predavanja. Se danes tradicionalno

bele že v panjih.«

Čebelarška družina Vinske Gore združuje 15 članov, ki skrbijo za približno 120 čebeljih družin na leto. Najstarejši je **Alojz Brecl**, najmlajši pa **Sandi Presker** (na sliki v sredini), ki je postal tudi skrbnik prapora. Ta se je pridružil devetim drugim, ki jih nosijo čebelarke družine SAŠA regije. Vinskogorska čebelarška

Prapor krasijo simboli Vinske Gore in spomladanske cvetlice, vejica akacije, smreke in lipe, ki simbolizirajo tipično pašo vinskogorskih čebel.

nosti in visok jubilej čebelarke družine.

V soboto so za zabavo v Krstnikovem domu poskrbeli mladi glasbeniki Vinske Gore, ki so obiskovalcem pokazali svoje talente za ustvarjanje odličnega vzdušja, v katerega je zvečer prijezdila korenjica Pirešica na nočni blagoslov konj. V nedeljo pa se je po maši za domovino začela proslava ob dnevu državnosti, ki so jo združili s slovesnostjo ob 90-letnici Čebelarke družine Vinska Gora. Člani so ob tem predstavili bilten o čebelarji tradiciji Šentjanža, kakor se je pred časom imenovala Vinska Gora, in prvič

čebelarimo tako po sistemu AŽ kot z nakladnimi panji. Večina smo ljubiteljski čebelarji s približno 25 družinami vsak, s tem pa se ukvarjamo tudi zato, da prispevamo k opravevanju rastlin in ohranjanju čebel,« je povedal tajnik čebelarke družine **Sandi Osetič** (na sliki skrajno levo) in dodal, da so tudi zaradi odsotnosti intenzivnega kmetijstva v Vinski Gori tamkajšnje razmere naklonjene čebelarjenju. »Čebelarji nenehno ozaveščamo sokrajane o uporabi fitofarmaceutskih sredstev in njihovih škodljivih vplivih na čebele, zato večina upošteva imenovala Vinska Gora, in prvič

družina je od Čebelarke zveze Slovenije že pred več kot mesecem dni prejela najvišje priznanje, priznanje Antona Janše I. reda. Ob občinskem prazniku pa bo prejela še plaketo Mestne občine Velenje. ■

Pred cerkvijo so čebelarji razkazali čebelje pridelke in čebelarke pripomočke, na stojnicah so se predstavila tudi druga društva, družnje pa je popestril ansambel Vingosi, ki je igral, dokler so ljudje plesali.

Velenjski gimnazijci na izmenjavi na Madžarskem

Na začetku junija so se štirje dijaki velenjske gimnazije udeležili izmenjave na Madžarskem v projektu STEM. Gre za zanimiv projekt, v katerem dijaki iz šestih držav skupaj raziskujejo obnovljive in čiste vire energije. Na Portugalskem so se ukvarjali z vodno energijo, v Turčiji geotermalno energijo, na Madžarskem pa z energijo iz biomase.

Najprej so dijaki snov preštudirali že doma, nato so na Madžarskem v narodnostno mešanih skupinah izvajali 'case study' (konkretn problem) in poskuse, na koncu pa so si ogledali še največjo madžarsko elektrarno na bio maso v Peci. Dijaki so med izmenjavo stanovali pri svojih vrstnikih iz Ferences

Gimnazium Szentendre. Ob tem so se s pomočjo kviza sprehodili po mestu, si ogledali Czobelo galerijo v Szentendreu, nato še Budimpešto in Pecs. V načrtu je bil tudi obisk Blatnega jezera, vendar jim ga je prekrizalo slabo vreme. Naslednje srečanje bo v

Rimu, kjer se bodo ukvarjali s sončno energijo, na Danskem v Viborgu z vetrno energijo, v Velenju pa bodo izvedli zadnje srečanje in se bodo ukvarjali s foto-voltaično energijo.

■ **Alenka Gortan**

Četrtek, 28. junija

Petek, 29. junija

Sobota, 30. junija

Nedelja, 1. julija

Ponedeljek, 2. julija

Torek, 3. julija

Sreda, 4. julija

TV SLO

Table of TV SLO programs for Thursday, June 28th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poročila', and 'Misija učenje, izob. odd.'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Friday, June 29th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poročila', and 'Moj pogled na znanost: 05. let reaktorja TRIGA, dok. odd.'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Saturday, June 30th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poročila', and 'Srečo kuha Cmok: Tista o pečeni polenti'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Sunday, July 1st, including titles like 'Poletna scena', 'Ziv zav', and 'Kravica Katka, ris.'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Monday, July 2nd, including titles like 'Utrip, zrcalo tedna', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Tuesday, July 3rd, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Wednesday, July 4th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Thursday, July 5th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Friday, July 6th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Saturday, July 7th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Sunday, July 8th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Monday, July 9th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Tuesday, July 10th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Wednesday, July 11th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Thursday, July 12th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Friday, July 13th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Saturday, July 14th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Sunday, July 15th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Monday, July 16th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Tuesday, July 17th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Wednesday, July 18th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Thursday, July 19th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Friday, July 20th, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Saturday, July 21st, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

TV SLO

Table of TV SLO programs for Sunday, July 22nd, including titles like 'Odmevi, poletna scena', 'Dobro jutro, poletni izbor', and 'Vikend paket'.

POP

Table of POP programs for Thursday, June 28th, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Friday, June 29th, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Saturday, June 30th, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Sunday, July 1st, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Monday, July 2nd, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Tuesday, July 3rd, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Wednesday, July 4th, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Thursday, July 5th, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Friday, July 6th, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Saturday, July 7th, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Sunday, July 8th, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Monday, July 9th, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Tuesday, July 10th, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

POP

Table of POP programs for Wednesday, July 11th, including titles like '24UR, ponovitev', 'OTO čira čara', and 'Poko, ris.'.

VTV

Table of VTV programs for Thursday, June 28th, including titles like 'Lestvica zabavnih in narodnozab.', 'Napovedujemo', and 'Dobro jutro, informativna oddaja'.

VTV

Table of VTV programs for Friday, June 29th, including titles like 'Lestvica zabavnih in narodnozab.', 'Napovedujemo', and 'Dobro jutro, informativna oddaja'.

VTV

Table of VTV programs for Saturday, June 30th, including titles like 'Lestvica zabavnih in narodnozab.', 'Napovedujemo', and 'Dobro jutro, informativna oddaja'.

VTV

Table of VTV programs for Sunday, July 1st, including titles like 'Lestvica zabavnih in narodnozab.', 'Napovedujemo', and 'Dobro jutro, informativna oddaja'.

VTV

Table of VTV programs for Monday, July 2nd, including titles like 'Lestvica zabavnih in narodnozab.', 'Napovedujemo', and 'Dobro jutro, informativna oddaja'.

VTV

Table of VTV programs for Tuesday, July 3rd, including titles like 'Lestvica zabavnih in narodnozab.', 'Napovedujemo', and 'Dobro jutro, informativna oddaja'.

VTV

Table of VTV programs for Wednesday, July 4th, including titles like 'Lestvica zabavnih in narodnozab.', 'Napovedujemo', and 'Dobro jutro, informativna oddaja'.

Kljub ohladitvi skočili v poletje

Ves pretekli konec tedna so se na Velenjski plaži vrstili dogodki, ki so napovedali pestro kopalno sezono

Tina Felicijan

Velenje, 22.-24. junij – Ob prelomu pomladi v poletje je Mestna občina Velenje v sodelovanju s partnerji ponovno pripravila sklop prireditev Skok v poletje na Velenjski plaži, ki so se začele s petkovim prižigom svečk na gladini Velenjskega jezera ob kresni noči in zaključile v nedeljo z dalmatinskimi melodijami. S tem je napovedala pestre vsebine, ki bodo celo poletje dopolnjevale sproščeno druženje, uživanje v vodnih športih, okušanje kulinarčnih dobrot lokalnih po-

nudnikov in spremljanje raznih prireditev.

Pljuskalo je visoko

Čprav se je po petkovem deževju ozračje v Šaleški dolini precej ohladilo, je vodni spektakel Pljusk povzročil vročico, ki je v vodo pognala številne kopalce in ljubitelje raznih vodnih športov. Otroci so očitno komaj čakali, da se lahko ponovno zabavajo na igralih. V soboto so še posebej uživali, saj so lahko preizkusili tudi drčo, napihljive žoge, v katerih so se lahko kotalili po gladini, v bazenu pa igrali odboj-

ko. Skok v poletje so tudi tokrat obiskali ekstremni športniki, ki so se z rolkami, rolerji, kolesi ali BMX-i zaleli po skalnicah in izvajali atraktivne trike. Obiskovalci so lahko opazovali akrobatske skoke v vodo tako z drče kot z velikanske gugalnice. Na plava-

joči rampi pa so se na malih kolesih pomerili na suhem. V žiriji, ki je ocenjevala atraktivne trike, so sedeli **Tim Kevin Ravnjak**, **Gloria Kotnik** in **Timotej Lampe Ignjič**. Dan pa se je zaključila s koncertom velenjskih bendov Klinični testiranci in Šank Rock.

Dišalo je po plaži

Nekatere na plažo spomni vonj po morju, druge vonj po kremi za sončenje, spet tretje pa vonj po žaru. Vsako leto bolj pestro redno kulinarčno ponudbo na Velenjski plaži je v nedeljo popestril Beach food festival – kulinarčna tržnica poletnih okusov, na kateri so obiskovalci izbirali med ledenimi sladicami, eksotičnimi začimbami, morskimi okusi, izbranimi jedmi z žara, veganskimi specialitetami, testeninami, prigrizki in drugimi zanimivimi dobrotami, ki jih je pripravilo več kot deset ponudnikov.

Frizerji odstrigli drugačnost

Na pobudo velenjskega frizerja **Marka Hriberška** je več kot 15 frizerk in frizerjev ponudilo svoje storitve v okviru dobrodelne akcije Odreži drugačnost. Na frizerski stol je sedlo okrog 130 ljudi, ki so za friziranje v odlič-

nem vzdušju, polnem pozitivne energije, plesne glasbe in dobrih namenov, odšteli, kolikor so želeli, s tem pa prispevali za obnovo in ureditev previjalnice v Centru za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje ter za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin, ki jih bo na morje peljala Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje. Izkupiček je Mestna občina Velenje podvojila in tako je CVIU dobil 3743 evrov, MZPM pa 1604 evre. ■

V soboto so gledalce z akrobacijami navduševali tudi člani svetovno znane skupine Dunking Devils ter člani Urban Roofa.

Skok v poletje na Velenjski plaži se je zaključil z dalmatinskimi melodijami skupine Veški dečki in klappe Kampanel.

Kresni večer ogreli plameni

V Šaleški dolini so poletni sončev obrat zaznamovali z več prireditvami, na katerih so prikazali šege, povezane s kresno nočjo

Tina Felicijan

Letošnji prehod pomladi v poletje je zaznamovala ohladitev, zato je bilo prižiganje ognja, ki je del starih šeg ob kresni noči, še kako dobrodošlo.

Največ ljudi se je tudi letos zbralo na atraktivni prireditvi Kluba vodnih športov Velenje, ki ob kresni noči že štiri leta pripravlja družabno srečanje in obiskovalce povabi k prižiganju več kot dva tisoč svečk, da ob prihodu poletja osvetlijo gladino Velenjskega jezera. Letos so povabili plesno skupino kulturnega društva Magnolija, ki je v soju

kresov uprizorila vilinski ples s kresničkami. S pogostitvijo, ki jo je spremljala živa glasba, pa so člani kluba zbirali prostovoljne prispevke, s katerimi bodo pripravili jezersko doživetje za otroke s posebnimi potrebami.

Na najdaljši dan v letu je tudi vilenjak Šalček skupaj s Turističnim društvom Šalek ponovno povabil na prireditev O kresni se dan obesi. Obiskovalci so se povzpeli na Šaleški grad, kjer jim je Šalček ob čarobnem ognju s praprotnjo v roki pripovedoval o skrivnostih, povezanih s kresno nočjo, ena od njegovih vil pa je obiskovalce popeljala v pravljic-

ni svet. Nato so si na šaleškem trgu zakurili ogenj ter si ob glasbi in plesu spekli prav poseben šaleški strudl – na palici pečeno testo z jabolki.

Muzej Velenje pa je priredil Kresni večer na Kavčnikovi domačiji. Obiskovalci so lahko v čudovitem ambientu skoraj štiristo let stare dimnice podoživeli čare kresne noči, kakršne so poznali predniki. Muzealci so v sodelovanju z Univerzo za III. življenjsko obdobje prikazali nekdanje šege, vraže in drugo izročilo, ki se v povezavi s poletnim sončevim obratom prenaša iz roda v rod. ■

Kaj in kako s Šaleškim gradom

V Šaleku so potekale diskusijske delavnice o ravnanju z ruševinami Šaleškega gradu, ki jih je Mestna občina Velenje izvedla v okviru projekta Ruins

Tina Felicijan

Mestna občina Velenje je pred enim letom začela izvajati evropski projekt RUINS, ki spodbuja trajnostno ponovno uporabo, ohranjanje in sodobno upravljanje zgodovinskih ruševin v srednji Evropi. Evropska kulturna dediščina namreč vključuje več tisoč srednjeveških ruševin. Lastniki in upravljalci teh območij pa se soočajo s številnimi izzivi, povezanimi z njihovo zaščito in revitalizacijo. Eden od njih je tudi upravljanje, zato bo velenjska občina v sklopu projekta izoblikovala končni upravljalški načrt, je povedala vodja projekta **Patričija Halilović**: »S tem dokumentom bomo določili upravljalca in natančno opredelili aktivnosti za prihodnja leta – kakšna dela je potrebno izvesti na ruševini, katere vsebine so bodo nato tam izvajale, koliko denarja bomo za vse aktivnosti potrebovali.«

Pretekli četrtek so v sklopu projekta v Šaleku potekale diskusijske delavnice o ravnanju z ruševinami Šaleškega gradu, na katerih so obiskovalci spoznali različne vidike ravnanja z območjem. Arhitekt **Rok Poles** je med drugim pokazal, kako razdrobljena je lastniška struktura območja ruševin, zaradi katere je gospodarjenje s Šaleškim gradom zahtevnejše kot denimo z Velenjskim, saj občina na vplivnem območju arheoloških ostankov Šaleškega gradu, ki je še bistveno večje kot varovano območje, ne sme posegati brez soglasij lastnikov. Vidik varstva kulturne dediščine je predstavila konservatorska svetnica in vodja celjske izpostave zavoda za varstvo kulturne dediščine **Dani-**

jela Brišnik, ki se je osredotočila na nevarnosti ruševin in ukrepe za sanacijo. »Grad trenutno ni varen za obiskovalce. Ker stolp ni zastrešen, zaradi naravnih vplivov propada. Naš nabor nujnih vzdrževalnih ukrepov temelji na pregledu celotne stavbne substance, čiščenju fug, zaščiti zidov z odkapji, da se voda ne nabira na njih.

zaselka in življenja prebivalcev, postal pa tudi prepoznavna destinacija. Turistično društvo Šalek, ki ob različnih priložnostih vabi obiskovalce na Šaleški grad, je izvedlo anketo med prebivalci zaselka pod njim in lastniki zemljišč varovanega območja ruševine. Vsi so se strinjali, da je ruševine vredno ohranjati, opozorili

Rok Poles, Danijela Brišnik, Mojca Ževart

Ker je problematično tudi luščenje skalne osnove, je potrebno čiščenje rastja, njena utrditve. Pa tudi dopolnitev varovalnih ograj, čiščenje grafitov in nato spremljanje stanja,« je povedala in poudarila, da je najprej treba ustaviti propadanje, nato zagotoviti varnost, šele nato pride na vrsto revitalizacija z vsebinami in turistična ponudba. Dodala pa je, da je upravljalški načrt dokument, ki ga potrebuje vsak spomenik, a se tudi brez njega lahko začnejo nujna vzdrževalna dela.

O ravnanju s Šaleškim gradom in njegovi prihodnosti pa veliko razmišljajo tudi Šalečani, ki so z ruševinami še posebej povezani in si z različnimi aktivnostmi prizadevajo, da bi grad ostal del

pa predvsem na nevarnosti kršenja zidov in skale, ki ogrožajo tako krajane kot obiskovalce gradu ter vandalizem. Zato si želijo čim prejšnje zagotovitev varnosti in reda, da bodo lahko nato Šaleškemu gradu z vsebinami dodali novo vrednost. ■

36 mesecev trajajoči projekt RUINS je vreden dobrih 200 tisoč evrov. Ker je Šaleški grad kulturni spomenik lokalnega pomena, mora denar za nadaljnja vlaganja najti lokalna skupnost, saj je državnih sredstev v dvehletnem obdobju sofinanciranja premalo.